

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

מערכת החינוך בישראל בראייה השוואתית בינלאומית על-פי Education at a Glance (EAG) 2016

מינהל כלכלה ותקציבים
אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה

15 בספטמבר 2016

נתוני תמ"ג לנפש, שיעור הלומדים ושיעור הילדים עד גיל 18 במדינות השוואה

שיעור הילדים עד גיל 18 מכלל האוכלוסייה (2013)	שיעור הלומדים מכלל האוכלוסייה (2014)	תמ"ג ריאלי לנפש		
		2013	2014	
30.2%	33.1%	33,696	34,040	ישראל
22.7%	29.9%	36,381	37,679	ניו זילנד
22.3%	24.7%	51,764	54,765	ארה"ב
21.0%	23.5%	38,282	39,134	OECD
21.0%	23.0%	39,428	39,556	צרפת
20.5%	28.8%	45,781	46,129	דנמרק
18.9%	26.8%	41,044	40,770	פינלנד
18.1%	23.1%	32,664	33,395	קוריאה
17.2%	20.0%	27,850	28,687	פורטוגל
16.9%	21.8%	32,767	33,603	ספרד
16.5%	20.4%	30,038	31,224	צ'כיה
16.0%	18.1%	36,036	35,423	איטליה
15.4%	20.7%	44,245	46,517	גרמניה

EAG 2016, Table X2.1, EAG 2015, Table X2.1, p.538, OECD website

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שכר

רמת שכר המורים בישראל נמוכה מהשכר הממוצע במדינות
ה-OECD.

משרד החינוך

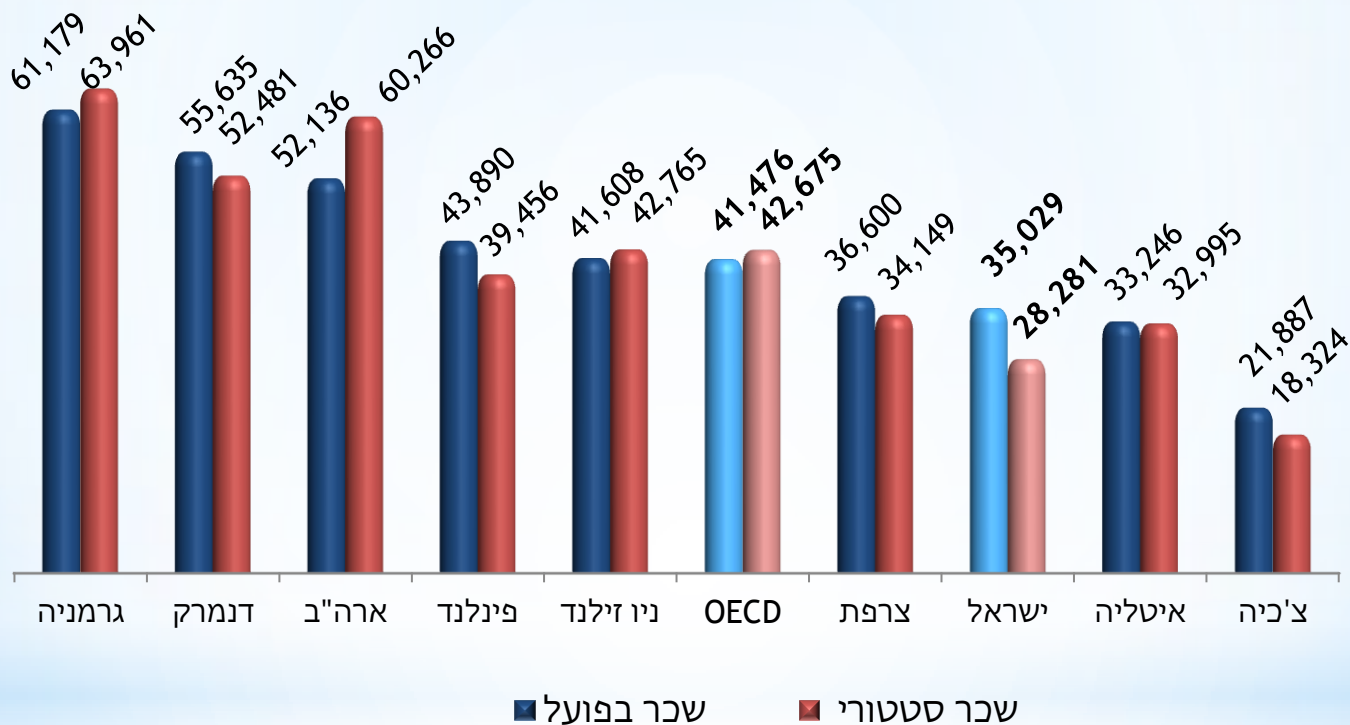
מינהל כלכלה ותקציבים

שכר שנתי של מורים במשרה מלאה בעלי 15 שנות ותק, הכשרה טיפיקאלית במונחי PPP בבת-ספר ציבוריים (2014)

מדינה	גני ילדים	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	31,286	28,281	30,977	24,853
OECD	39,245	42,675	44,407	46,379
שיעור השכר בישראל ביחס ל OECD	80%	66%	70%	54%
ארה"ב	59,111	60,266	61,918	60,884
איטליה	32,995	32,995	35,951	36,958
גרמניה	-	63,961	69,431	73,632
דנמרק	45,898	52,481	53,226	58,317
ניו זילנד	-	42,765	44,424	46,082
ספרד	41,940	41,940	46,865	46,865
פורטוגל	38,166	38,166	38,166	38,166
פינלנד	29,771	39,456	42,613	45,999
צ'כיה	17,146	18,324	18,324	18,324
צרפת	34,149	34,149	36,814	37,103
קוריאה	47,352	47,352	47,257	47,257

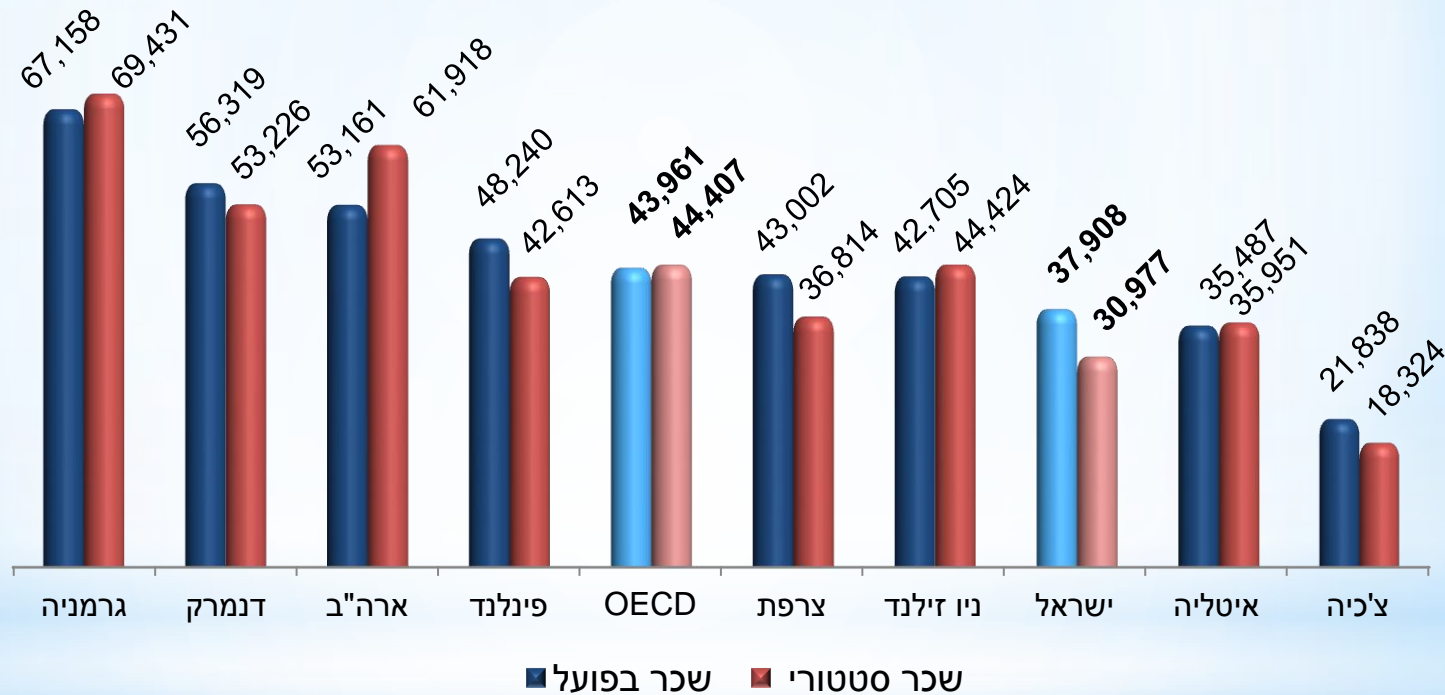
רמת שכר המורים בישראל נעה בין 54%-80% מהשכר הממוצע במדינות ה-OECD.

שכר מורים סטטורי (הכשרה טיפיקאלית, 15 שנות ותק) ושכר בפועל בחינוך היסודי ב-2014

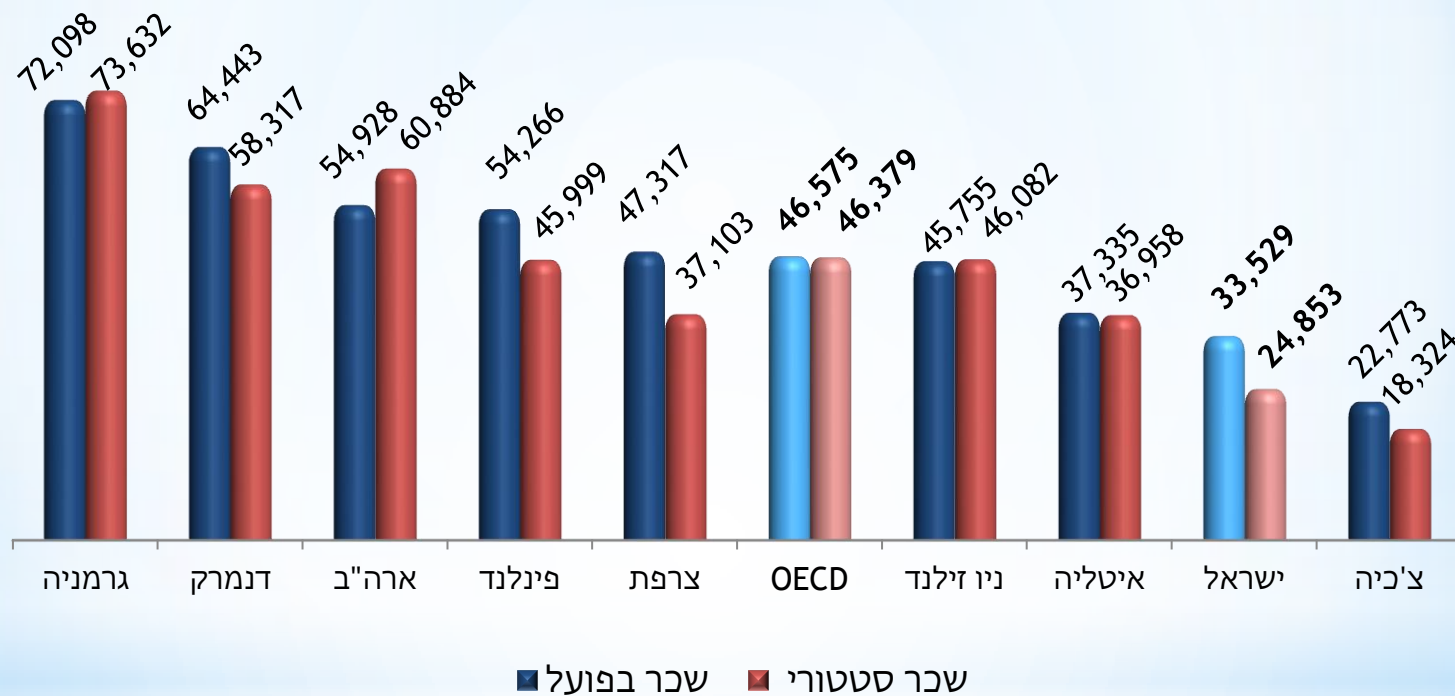
EAG 2016, Tables D3.1a p.420 & D3.4 p.424

שכר מורים סטטוטורי (הכשרה טיפיקאלית, 15 שנות ותק) ושכר בפועל בחטיבות הביניים ב-2014

EAG 2016, Tables D3.1a p.420 & D3.4 p.424

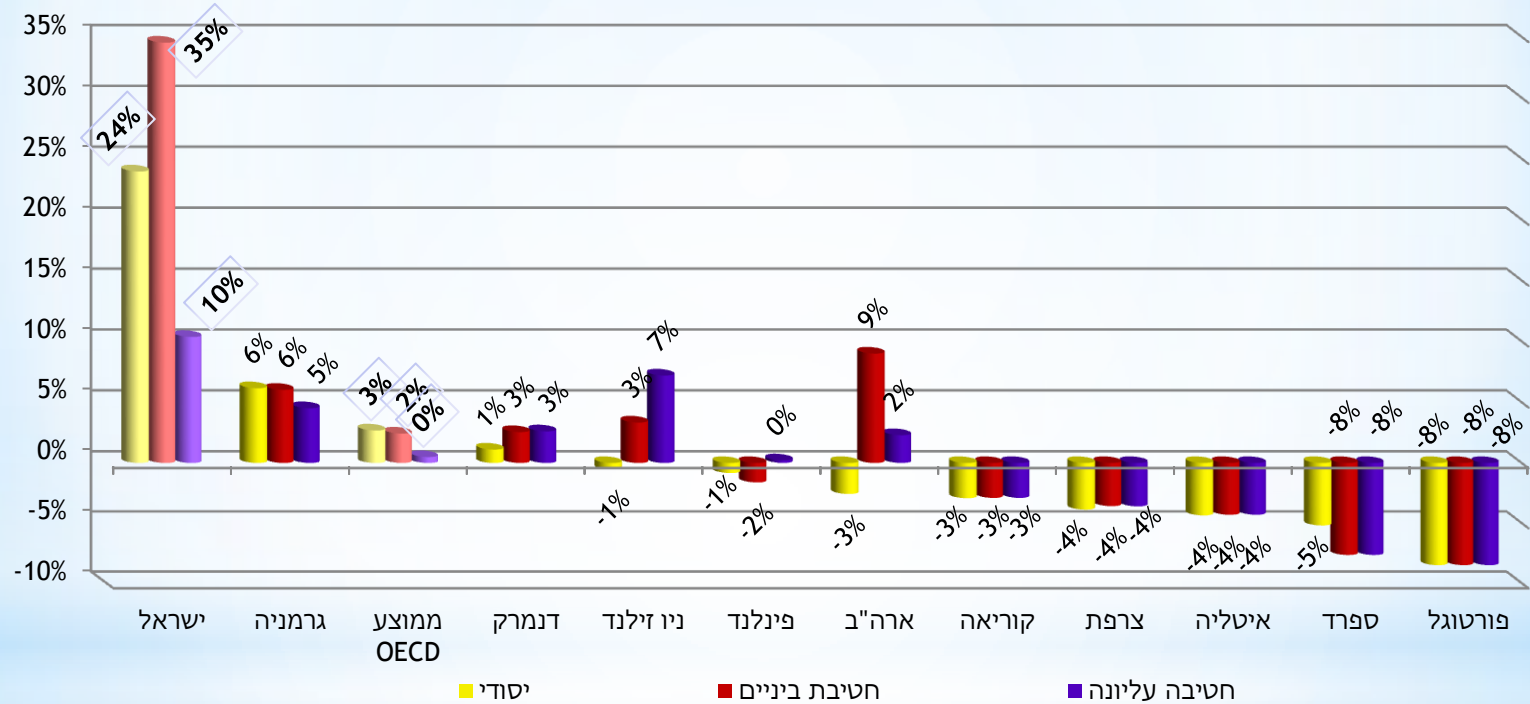
שכר מורים סטטוטורי (הכשרה טיפיקאלית, 15 שנות ותק) ושכר בפועל בחטיבה העליונה ב-2014

EAG 2016, Tables D3.1a p.420 & D3.4 p.424

השינוי בשכר מורה בעל 15 שנות ותק והכשרה טיפיקאלית בין השנים 2007-2014 במחירי PPP לפי שלב חינוך

- בישראל, השינוי בשכר המורה (משרה מלאה) בחינוך היסודי ובחט"ב, בעל 15 שנות ותק והכשרה מינימלית, גבוה ביחס לשינוי בשכר המורה במדינות ההשוואה.
- משנת 2007 שכר המורים ביסודי עלה בכ- 24% לעומת 3% בממוצע ה- OECD (מקום שני ב-OECD אחרי לוקסמבורג)
- בשכר המורים בחט"ב נרשמת עלייה של 35% לעומת 2% בממוצע ה- OECD (מקום ראשון ב-OECD)

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

השפעת הרפורמות על שכר המורים

- הרפורמות בחינוך באות לידי ביטוי בדו"ח EAG 2016 המציג התקדמות שכר המורים בעשור האחרון.

- נתונים אלו מביאים לידי ביטוי את עליית השכר בגין יישום הרפורמות: 93% ממשרות המורים בחינוך הקדם יסודי, 97% ביסודי ו- 92% בחט"ב מועסקים בתנאי אופק חדש.

- בשקלול חישוב כלל משרות המורים בחטיבה העליונה, 31% נכללו ברפורמת עוז לתמורה, כולל עוז חלקי.

יחס שכר בפועל* ושכר מורה בעל 15 שנות ותק לבין השכר הממוצע של בעלי השכלה שלישונית בגילאי 25-64 במשק ב-2014

מדינה	קדם יסודי	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל - שכר בפועל*	0.90	0.92	0.99	0.88
דירוג ישראל במדד זה ביחס למדינות ה- OECD	3	3	3	15
ישראל – שכר המורים המועסקים בתנאי הרפורמות בלבד **	0.91	0.92	1.00	1.07
ישראל - שכר סטטוטורי, 15 שנות ותק והכשרה טיפיקאלית	0.82	0.74	0.81	0.65
OECD	0.74	0.81	0.85	0.89
ארה"ב	0.65	0.68	0.69	0.71
איטליה	0.65	0.65	0.69	0.72
גרמניה		0.89	0.98	1.05
דנמרק	0.73	0.87	0.88	1.00
ניו זילנד		0.85	0.87	0.93
פינלנד	0.65	0.89	0.98	1.10
צ'כיה	0.48	0.56	0.56	0.58
צרפת	0.77	0.76	0.90	0.99

* השכר בפועל למשרה מלאה מחושב על כלל המורים, הן המועסקים בתנאי הרפורמות והן המורים המועסקים במתכונת הישנה.

** השכר ברפורמות הינו הממוצע בפועל של המורים שנכנסו לאופק חדש/ עוז לתמורה בלבד. משרה מלאה FTE – 90% משרה

מלאה לפי הגדרות ה- OECD.

שכר המורים לעומת שכר בעלי השכלה שלישונית במשה הישראלי – יתרון יחס!

השוואת מערכת השכר בכל מדינה מתארת את כוח הקנייה של המורים ביחס לזה של העובדים בעלי השכלה שלישונית באותה מדינה.

*

בישראל, בשנת 2014 שכר המורים בפועל ביחס לבעלי השכלה שלישונית גבוה בכל שלבי הגיל מיחס זה במדינות ה OECD.

*

בהשוואה זו עולה כי מורה המועסק בתנאי הרפורמה עוז לתמורה בחט"ע מרוויח יותר מעמיתו במשק בעל השכלה שלישונית בישראל.

*

מורה באופק חדש ביסודי מרוויח 92% בממוצע מעמיתו במשק בעל השכלה שלישונית. מורה בחט"ב מקבל שכר זהה.

*

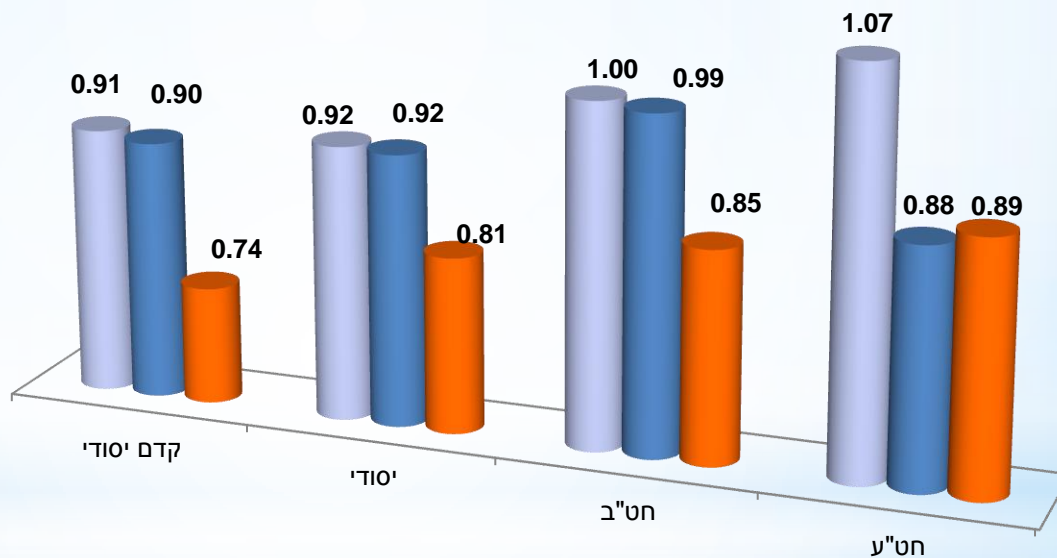

יחס שכר בפועל לבין השכר הממוצע של בעלי השכלה שלישונית בגילאי 25-64 במשק (2014)

■ OECD

■ ישראל - שכר בפועל*

■ ישראל - שכר לפי הרפורמות
בלבד**

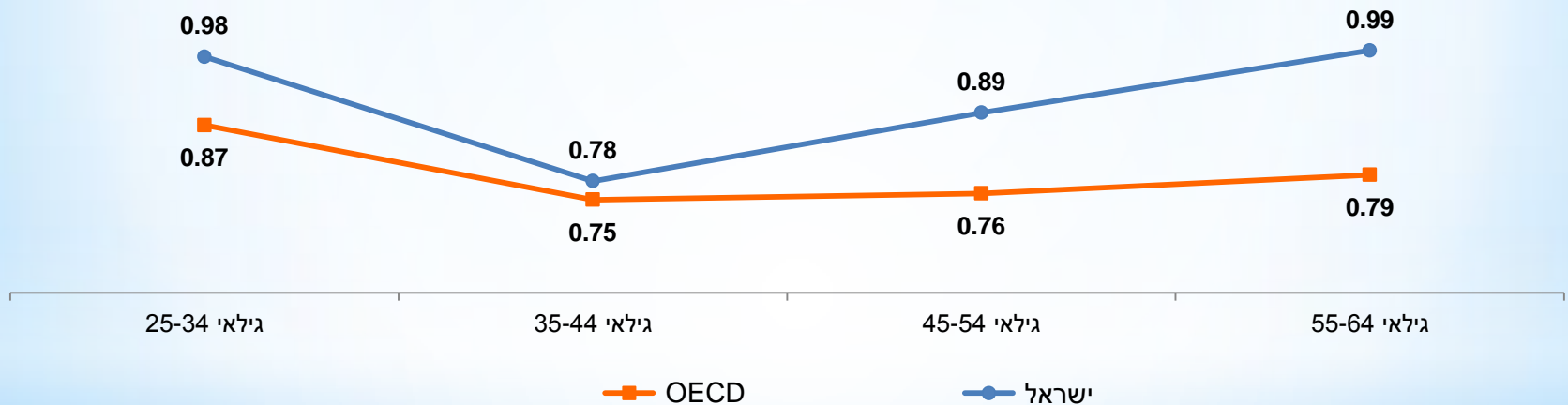

* השכר בפועל למשרה מלאה מחושב על כלל המורים, הן המועסקים בתנאי הרפורמות והן המורים המועסקים במתכונת הישנה.

** השכר ברפורמות הינו הממוצע בפועל של המורים שנכנסו לאופק חדש/ עוז לתמורה בלבד. משרה מלאה FTE - 90% משרה מלאה לפי הגדרות ה-OECD.

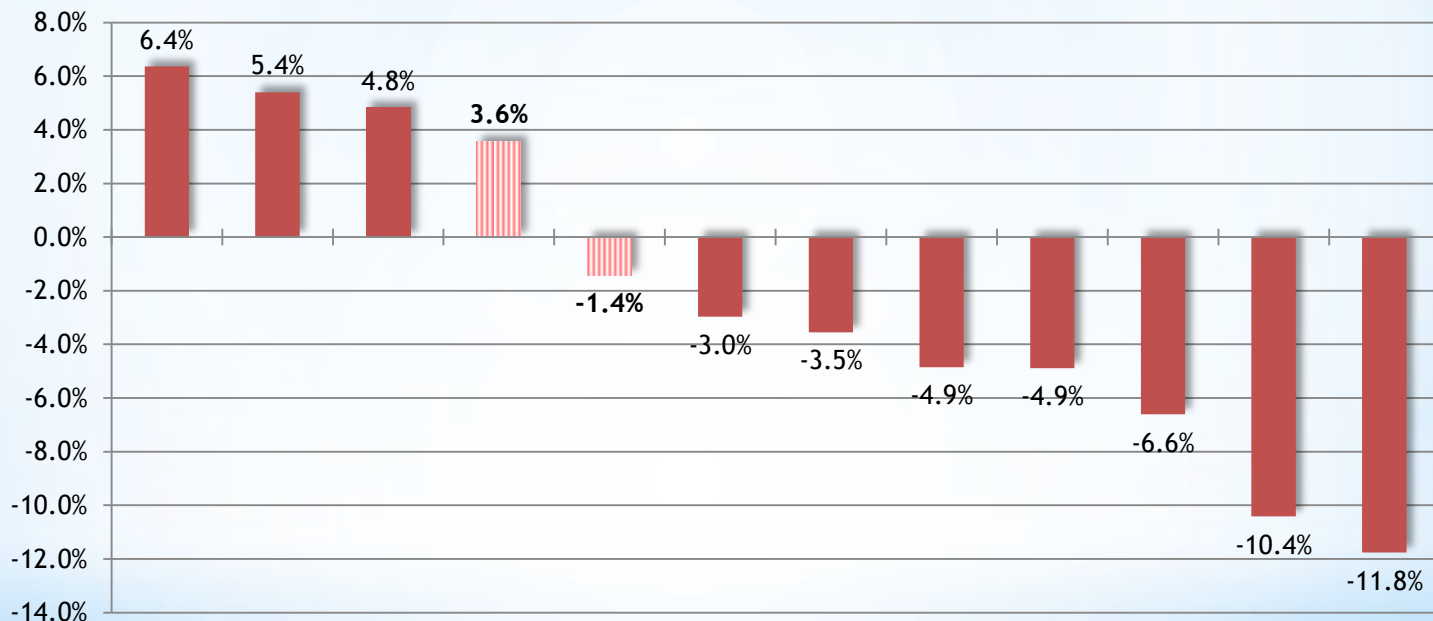
יחס השתכרות מורה ביסודי לעומת עמיתו במשק (2014) לפי קבוצות גיל

- בישראל יחס השכר בין מורים לחבריהם במשק נשמר בשתי קבוצות הגיל של הצעירים והמבוגרים.
- מורים מבוגרים (55-64) מתוגמלים ב-OECD פחות לעומת בני גילם במדינה מאשר הצעירים (25-34). כלומר, שכר המורים לפי ממוצע מדינות ה-OECD, צומח בקצב נמוך יותר ולכן נשחק באופן יחסי.

השינויים בין השנים 2010-2014 בשכר הטיפיקאלי של מורים עם 15 שנות ותק בחינוך היסודי במחירי PPP

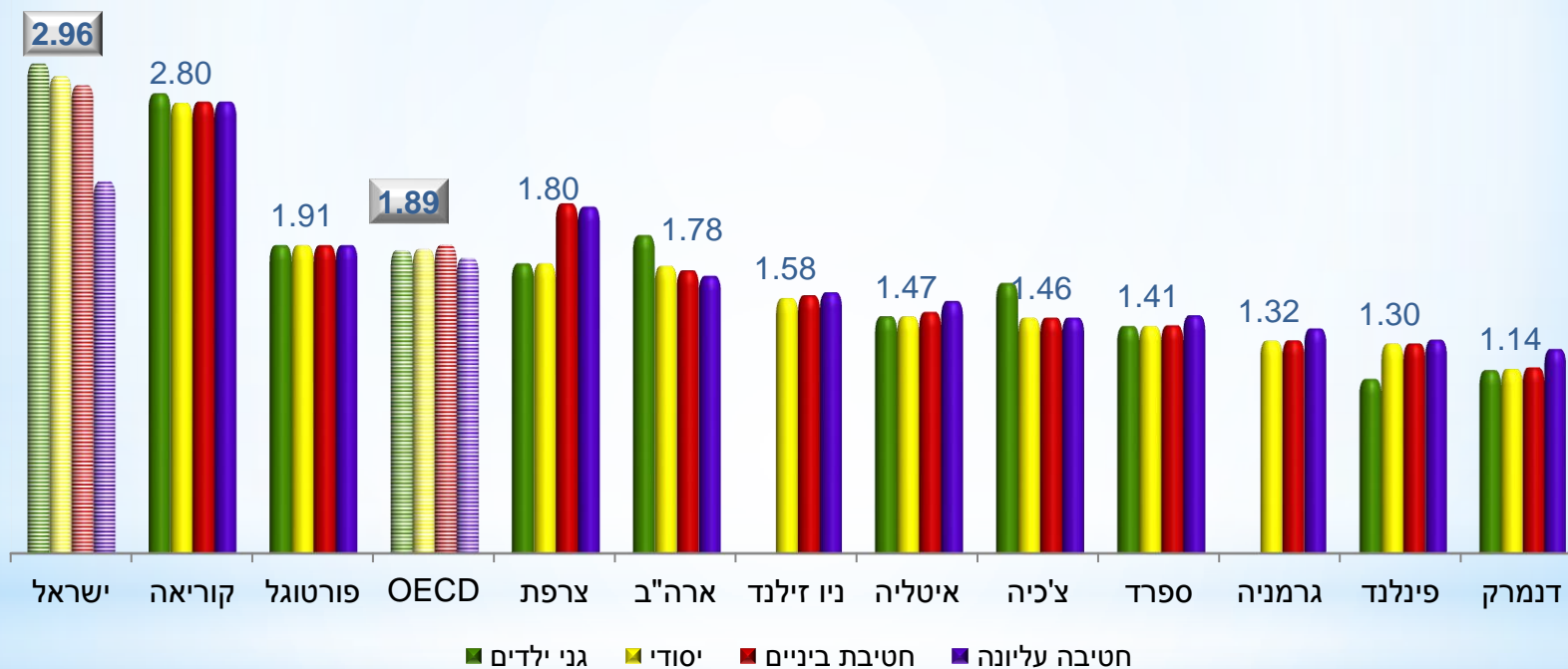
ספרד פורטוגל איטליה ניו זילנד פינלנד דנמרק צרפת OECD ישראל קוריאה גרמניה ארה"ב

בין השנים 2010 ל-2014 שכר המורים במחירי PPP בישראל בחינוך היסודי גדל בשיעור גבוה יותר לעומת ממוצע ה-OECD ולמרבית מדינות החברות בו.

הכשרה והעצמת סגל המורים

השוואת השכר הסטטוטורי המינימלי מול השכר המקסימלי לשנת 2014

השינוי בגובה השכר במהלך הקריירה של עובדי הוראה נובע מוותק ומרמת השכלה. הגידול בשכר מעודד את הכשרת המורים במערכת, משמר ומשפר את עובדי ההוראה לאורך השנים.

בכל שלבי החינוך, ישראל מדורגת במדד זה במקום השלישי בין מדינות ה-OECD כאשר לפניו אנגליה וקוריאה בחט"ע ואנגליה ומקסיקו בשלבי החינוך האחרים.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שעות לימוד

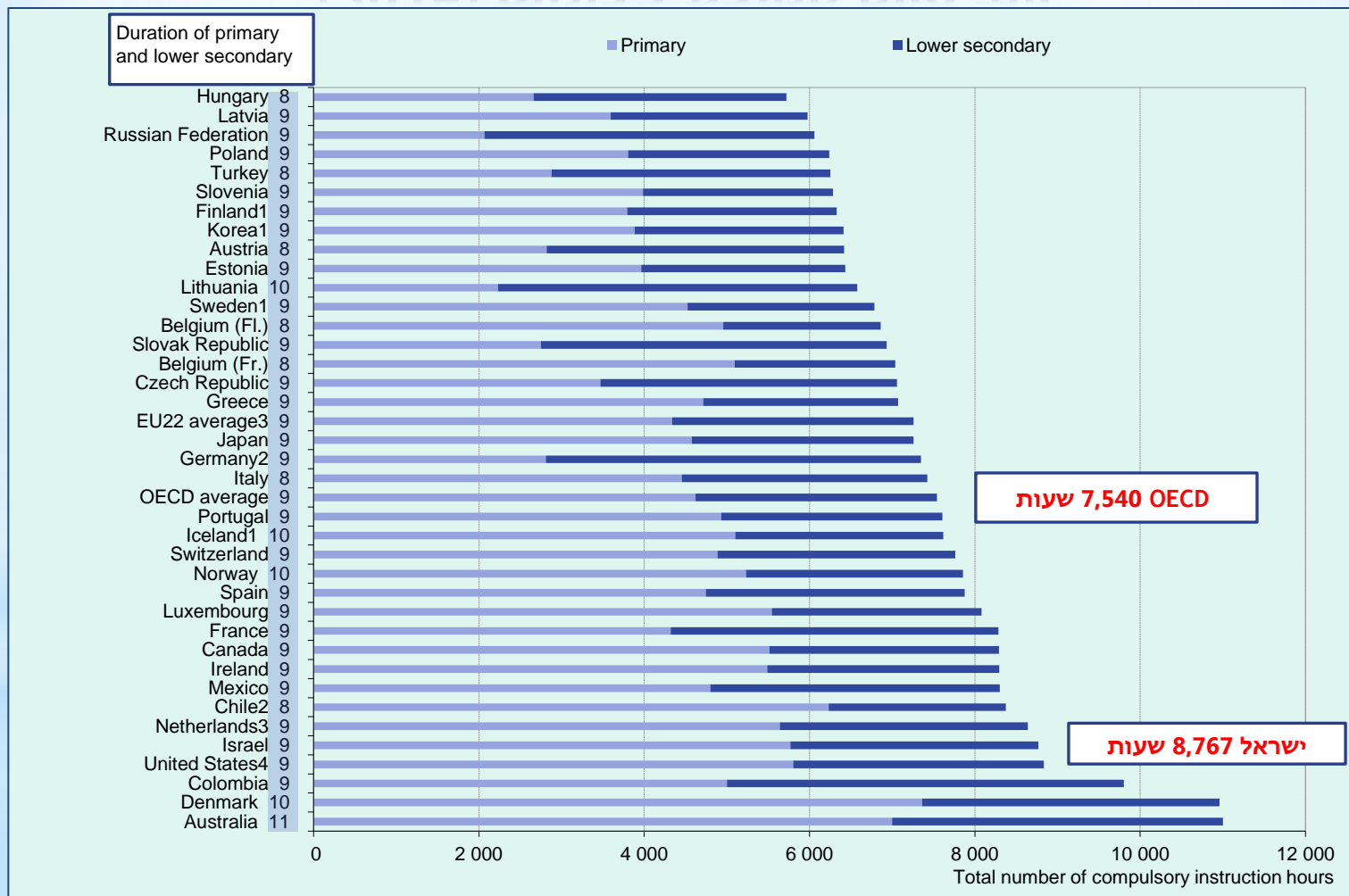
בישראל לומדים יותר בכל שלבי החינוך
וצפיפות התלמידים בכיתות גדולה יותר

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

מספר שעות הלימוד חובה בממוצע לתלמיד משלב החינוך היסודי ועד סיום חטיבת הביניים (2016)

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

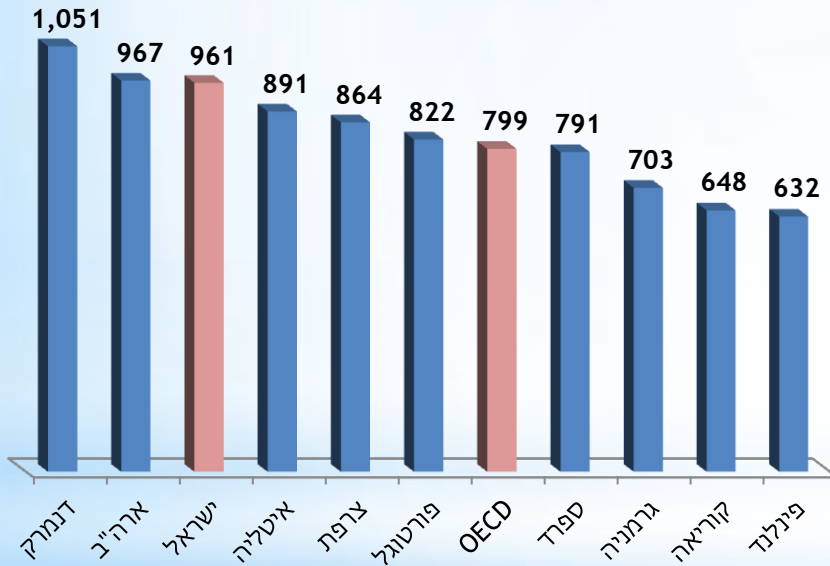
מספר שעות הלימוד חובה בממוצע לתלמיד משלב החינוך היסודי ועד סיום חטיבת הביניים (2016)

- בישראל מספר שעות לימוד החובה בחינוך היסודי וחטיבת הביניים עומד על 8,767 וממוצע מדינות ה-OECD עומד על 7,540.
- תלמיד בגילאים אלו בישראל לומד בממוצע כ- 3.8 שעות שבועיות יותר.
- בסכימה זו נכללות גם שעות יום חינוך ארוך המהוות בממוצע כ-1.3 שעות בחינוך היסודי.

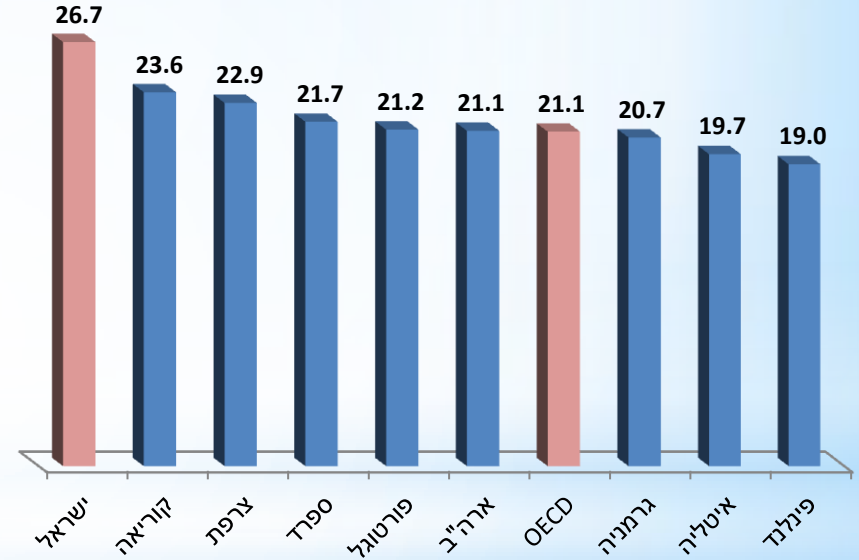

סה"כ שעות לימוד החובה בממוצע לתלמיד בחינוך היסודי: בשנת הלימודים וגודל כיתה ממוצעת

שעות כיתה ביסודי (2016)

גודל כיתה ביסודי (2014)

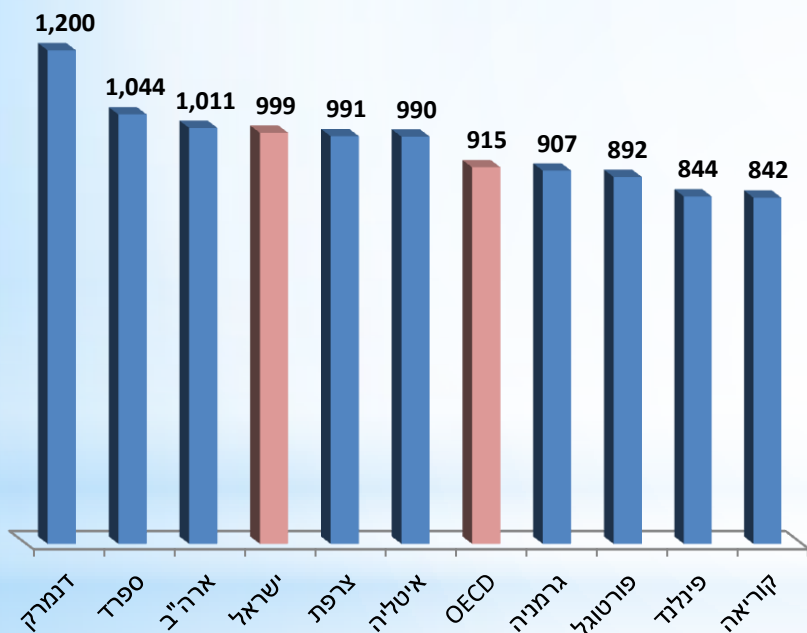
• בישראל מספר שעות הלימוד ביסודי בממוצע לתלמיד גבוה בכ- 20% מאשר ממוצע ה- OECD.

הערה: סך השעות ב- 2016 הינן ממוצע של מספר שעות הלימוד בכל דרגות הכיתה בחינוך היסודי (א' ו') ובכל המגזרים. גודל כיתה משקף את כיתת האם בפועל ללא התחשבות בפיצול כיתות ותוספת שעות רוחב.

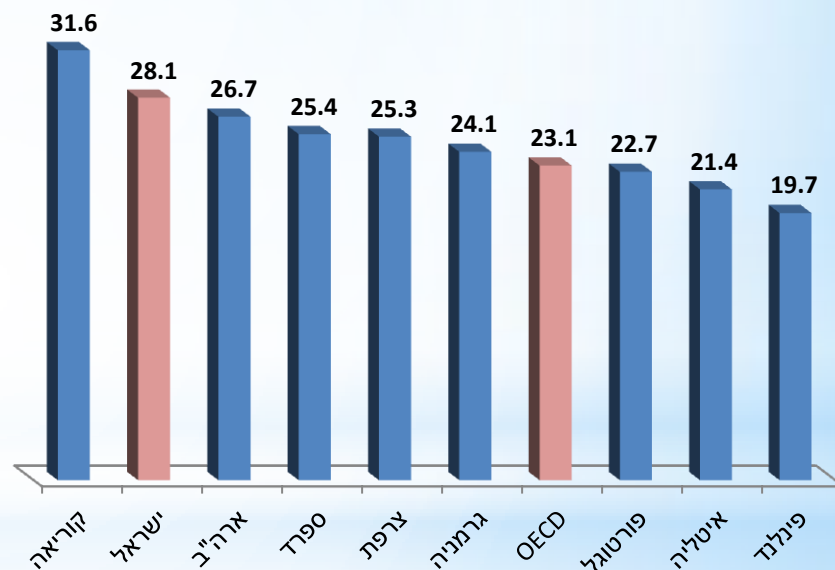

סה"כ שעות לימוד החובה במוצע לתלמיד בחטיבת הביניים בשנת הלימודים וגודל כיתה ממוצעת

שעות כיתה בחט"ב (2016)

גודל כיתה בחט"ב (2014)

בישראל מספר שעות הלימוד בחט"ב במוצע לתלמיד גבוה בכ-9% מאשר ממוצע ה-OECD. סך השעות הינן ממוצע של מספר שעות הלימוד בכל דרגות הכיתה בחט"ב (ז'ט') ובכל המגזרים

בישראל צפיפות התלמידים בכיתות גדולה יותר

מספר התלמידים בכיתה גדול יותר בישראל בכ- 27% בחינוך היסודי. 26.7 תלמידים בכיתה לעומת 21.1 תלמידים בממוצע מדינות ה-OECD. ✓

בחטיבות הביניים בישראל מספר התלמידים בכיתה הוא 28.1 תלמידים בכיתה לעומת 23.1 בממוצע ה-OECD, פער של כ- 22%. ✓

בישראל לומדים יותר בכל שלבי החינוך

מספר שעות הלימוד של התלמידים בישראל גבוה מאשר ממוצע הארגון ב 20% בחינוך היסודי וב- 9% בחט"ב. פער זה שווה ערך לכ- 3.8 ש"ש בממוצע לתלמיד בישראל מגיל 6 עד 14. ✓

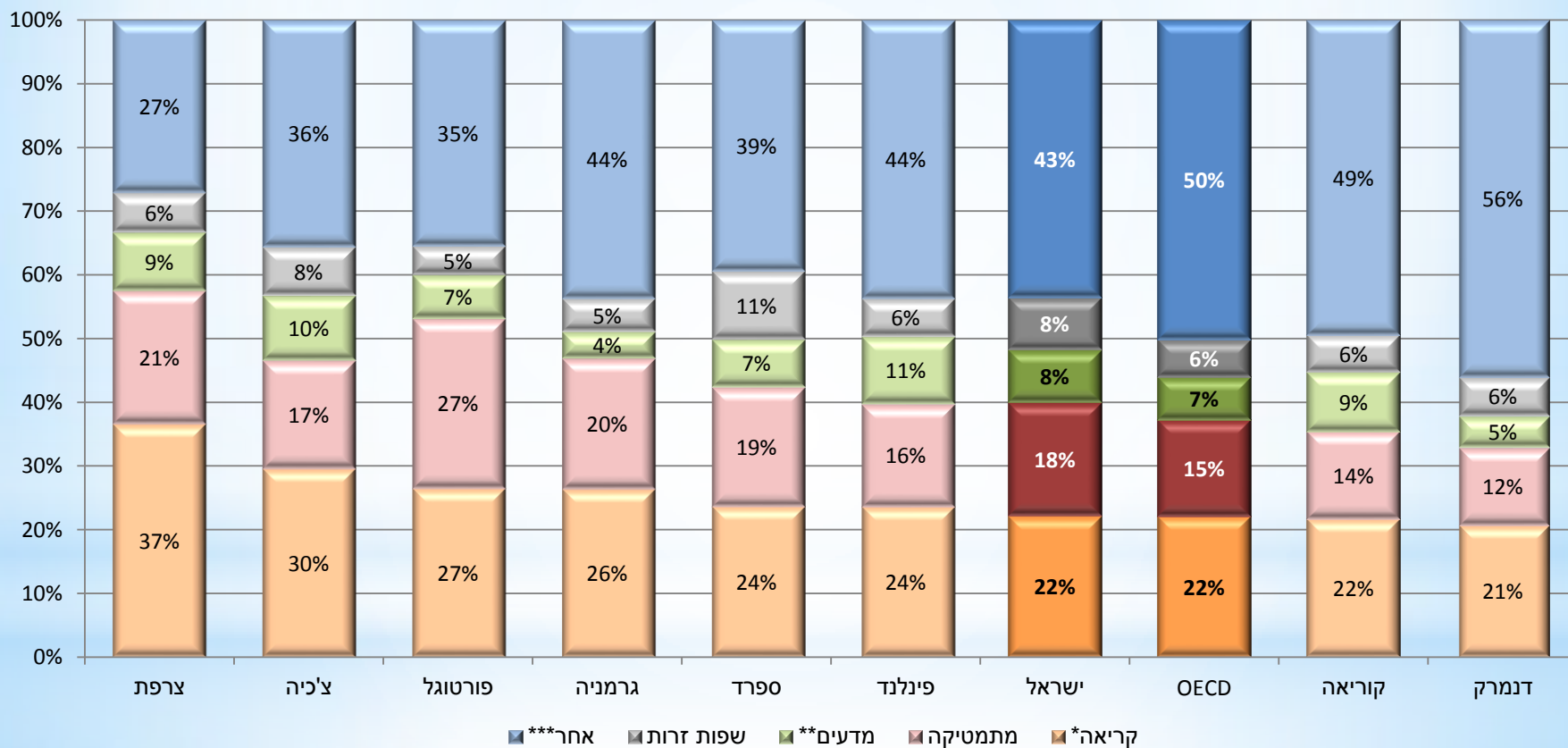
בישראל אחוז שעות היסוד* גבוה יותר מזה שב-OECD: 57% מול 50% בחינוך היסודי, 65% מול 49% בחטיבת הביניים. ✓

בשני שלבי החינוך בישראל לומדים יותר שעות בכל מקצועות היסוד בהשוואה ל-OECD. ✓

* כולל תחומי דעת: קריאה, מתמטיקה, מדעים ושפות זרות

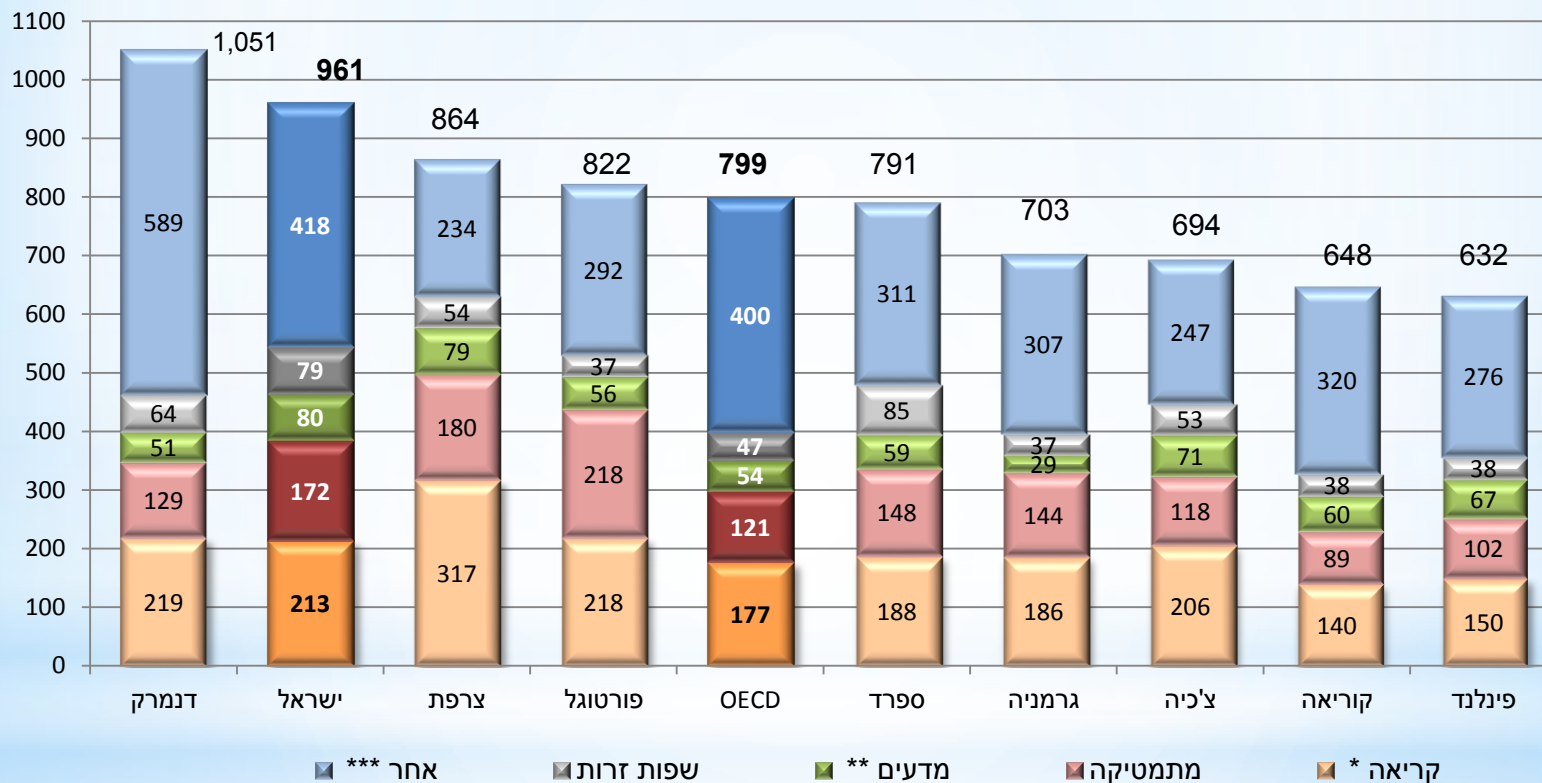
התפלגות שעות לימוד בחינוך היסודי לפי נושא אחוזים מכלל שעות החובה (2016)

* קריאה כולל גם כתיבה וספרות
** מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי
*** אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג"ג, היסטוריה, מולדת, חברה, שעות יוח"א

שעות לימוד לפי נושא – חינוך יסודי (2016)

* קריאה כולל גם כתיבה וספרות
** מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי
*** אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג'ג, היסטוריה, מולדת, חברה, שעות יח"א

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שעות פוראם

בחינוך היסודי ובחט"ב מורה בישראל נוכח
בבית הספר זמן הרוב לזה של מורה ב- OECD
ופחות בגני הילדים ובחטיבה העליונה

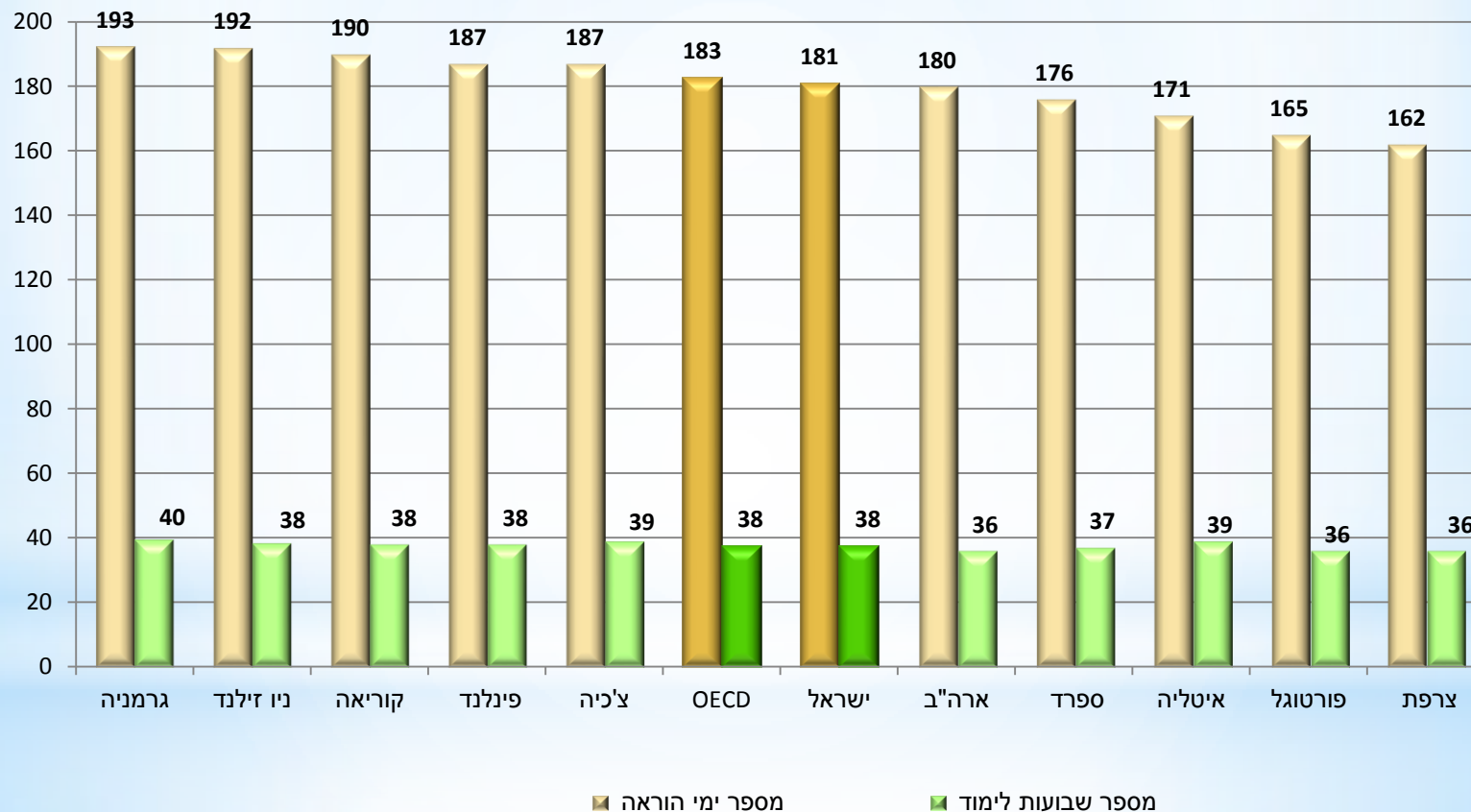

מורה בחינוך העל-יסודי בישראל מלמד פחות ממורה ממוצע ב- OECD

- מספר שעות ההוראה של מורה בישראל בחינוך היסודי גדול יותר מאשר ממוצע שעות ההוראה למורה ב- OECD וקטן יותר בחט"ע.
- בחינוך העל-יסודי במרבית המדינות בארגון המורים מלמדים יותר ימים במהלך שנת הלימודים מאשר בישראל.
- בהשוואת הסכמי העסקת המורים נמצא שמורים בישראל עובדים פחות. שעות העבודה בהתאם להסכם שכר בישראל הוא כחצי בחט"ע ו- 77% ביסודי ביחס לממוצע שעות העבודה המחוייבות במדינות ה- OECD.
- בעקבות רפורמת אופק חדש, מורה נוכח בחטיבת הביניים כ- 41% יותר ב- 2014 בהשוואה ל- 2009 אבל כ- 3% פחות מאשר מורה ממוצע בארגון. בחטיבה העליונה נוכח מורה בבית ספר בישראל בכ- 24% פחות מאשר מורה ב- OECD.

שבועות ימי הוראה בממוצע למורה בחינוך היסודי (2014)

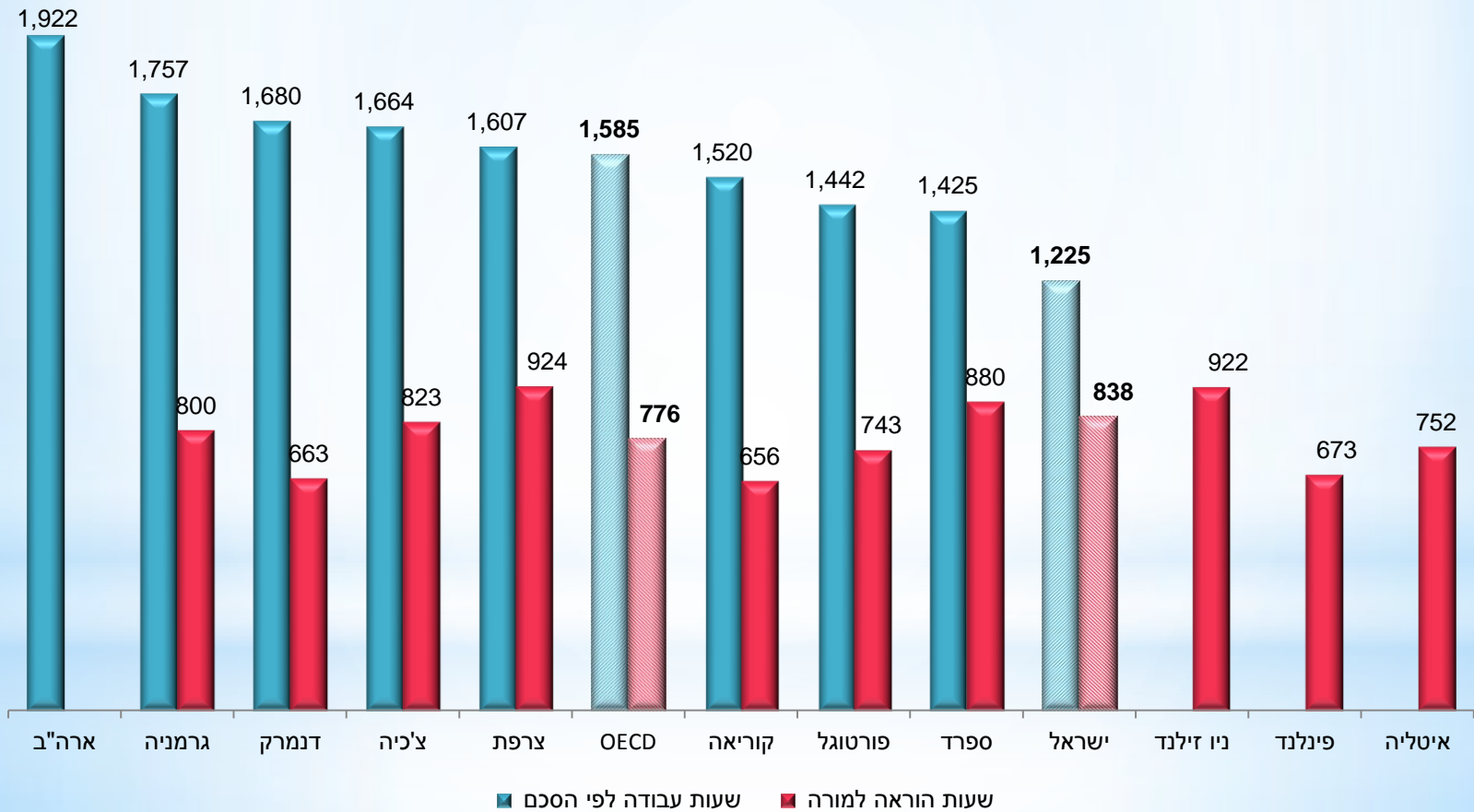

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

שעות הוראה בממוצע ושעות עבודה לפי הסכם בממוצע למורה בחינוך היסודי (2014)

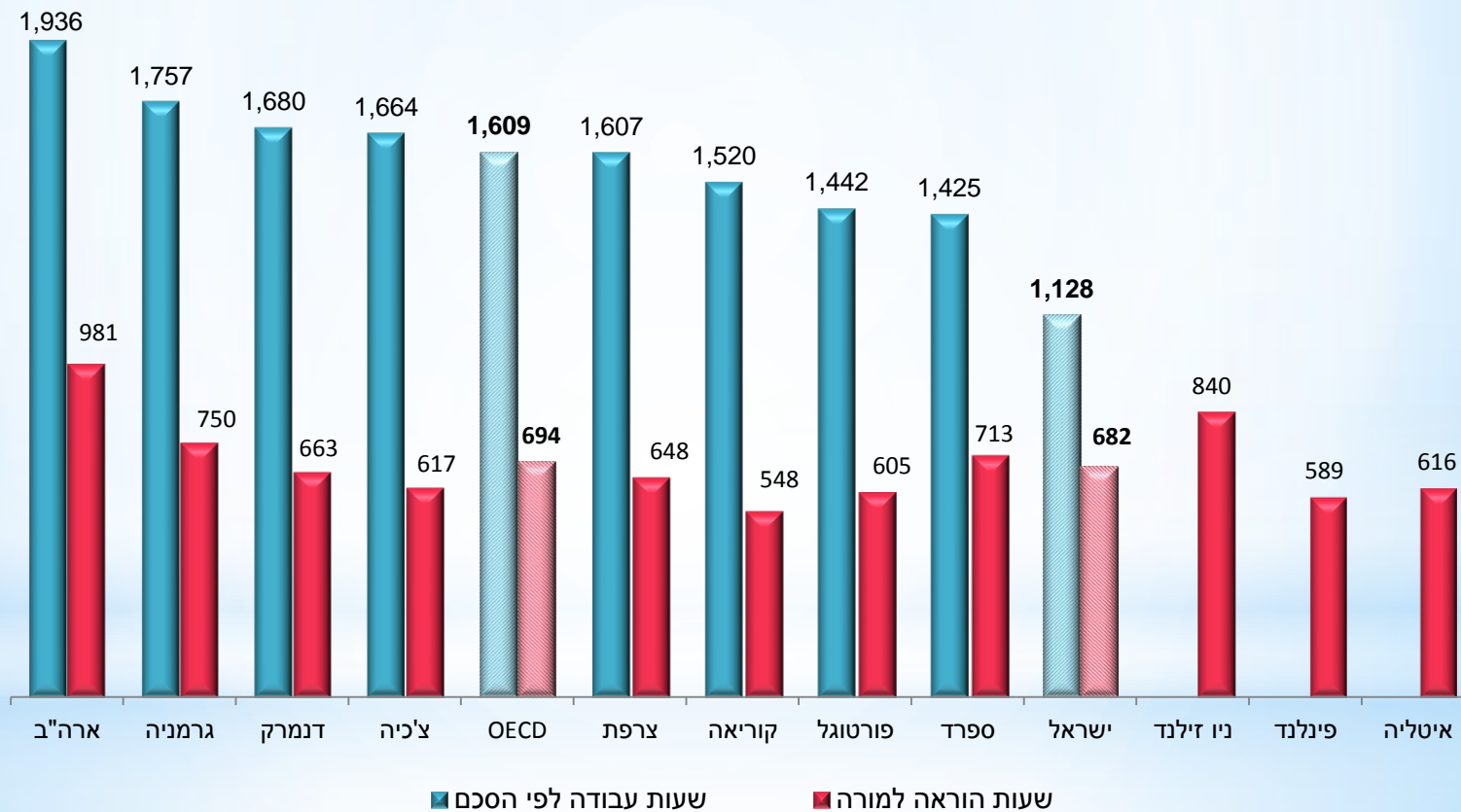

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

שעות הוראה בממוצע ושעות עבודה לפי הסכם בממוצע למורה בחטיבת הביניים (2014)

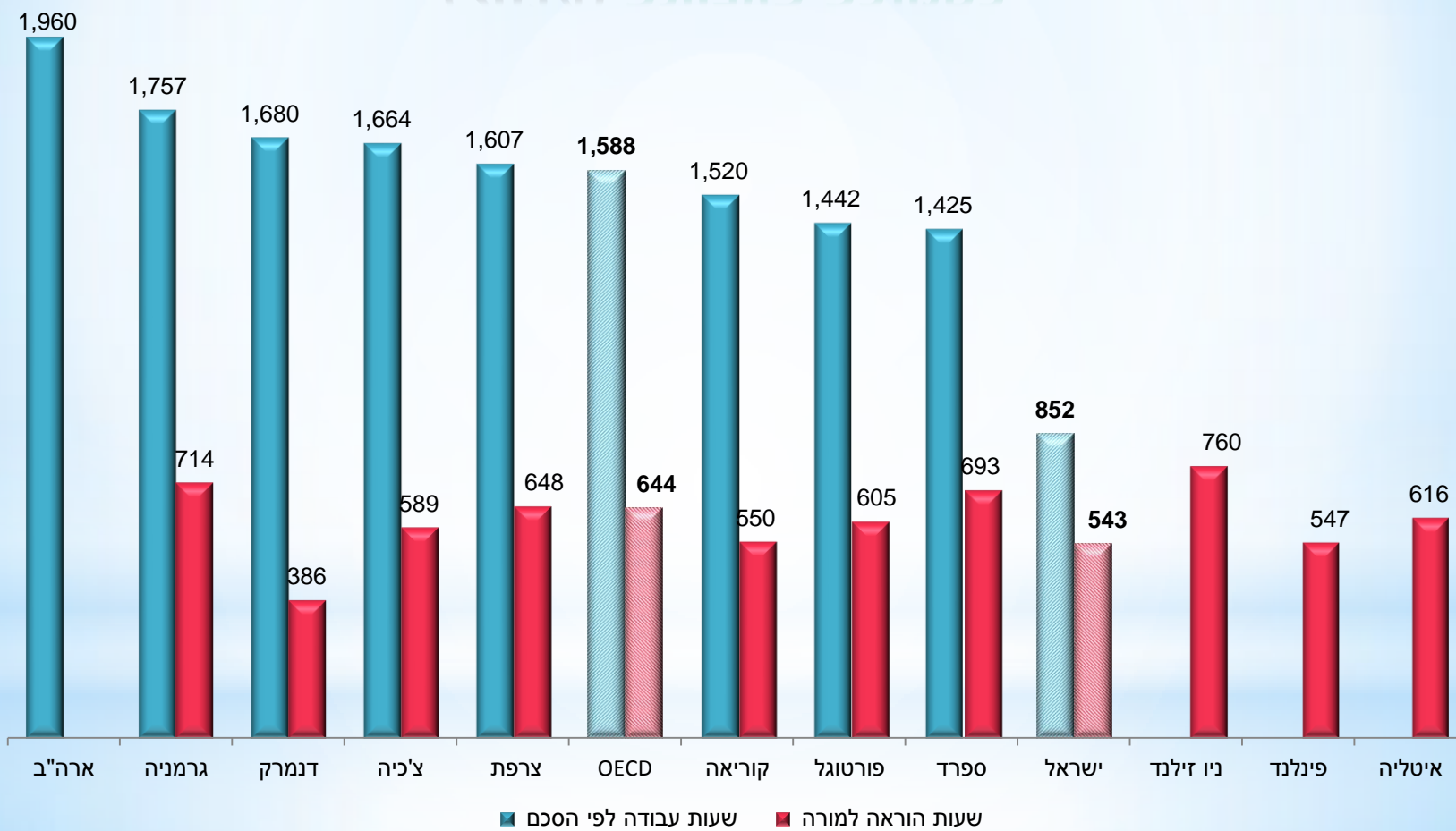

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

שעות הוראה בממוצע ושעות עבודה לפי הסכם בממוצע למורה בחטיבה העליונה (2014)

השוואת שכר לשעת עבודה ממוצעת במחירי PPP2014 (לפי הסכמי שכר)

שכר בפועל לפי הסכמי עבודה	גני ילדים	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	32.8	28.6	33.6	39.4
ממוצע OECD	23.6	26.2	27.3	29.3
יחס לשעת מורה ישראל / OECD	139%	109%	123%	134%

- מורה בישראל מרוויח לשעת עבודה בפועל, לפי הסכמי השכר, בין 9% ל- 39% יותר לעומת שכרו לשעה בפועל של מורה ממוצע ב- OECD.

שכר בפועל לפי שעות נוכחות בבית הספר	גני ילדים	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	32.8	28.6	33.6	39.4
ממוצע OECD	30.3	35.2	37.9	41.8
יחס לשעת מורה ישראל / OECD	108%	81%	89%	94%

- ההשתכרות לשעת עבודה לפי שעות נוכחות הנדרשות בבית הספר הינה בהשוואה למדינות המדווחות באופן זה.
- השכר לשעת נוכחות בבית הספר בישראל ביחס לשכר לפי הסכמי עבודה בממוצע ה- OECD קטן בכל שלבי החינוך למעט בגני הילדים.

השוואת שכר לשעת עבודה ממוצעת במחירי PPP 2014 (לפי הסכמי שכר)

שכר סטטוטורי 15 שנה לפי שעות בהסכמי עבודה	גני ילדים	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	29.8	23.1	27.5	29.2
ממוצע OECD	24.9	26.9	27.6	29.2
יחס לשעת מורה ישראל/OECD	120%	86%	99%	100%

- יחס שכר לשעת עבודה לפי הסכמי שכר של מורה בישראל לעומת מורה ממוצע ב-OECD (לפי שעות המחויבות עפ"י הסכמי שכר) גדול יותר מאשר יחס השכר השנתי המשווה בין השניים.
- מספר שעות העבודה לפי הסכמי שכר של מורה בישראל הינו נמוך יותר מאשר מספר השעות למשרת מורה ב-OECD.
- לדוגמא, השכר בפועל השנתי למורה בחט"ב בישראל נמוך משכרו של מורה ממוצע ב-OECD. עם זאת בשקלול לפי שעת עבודה לפי הסכמי שכר, שכר בפועל לשעה יהיה גבוה יותר, \$33.6 בישראל לעומת \$27.3 בממוצע ב-OECD.

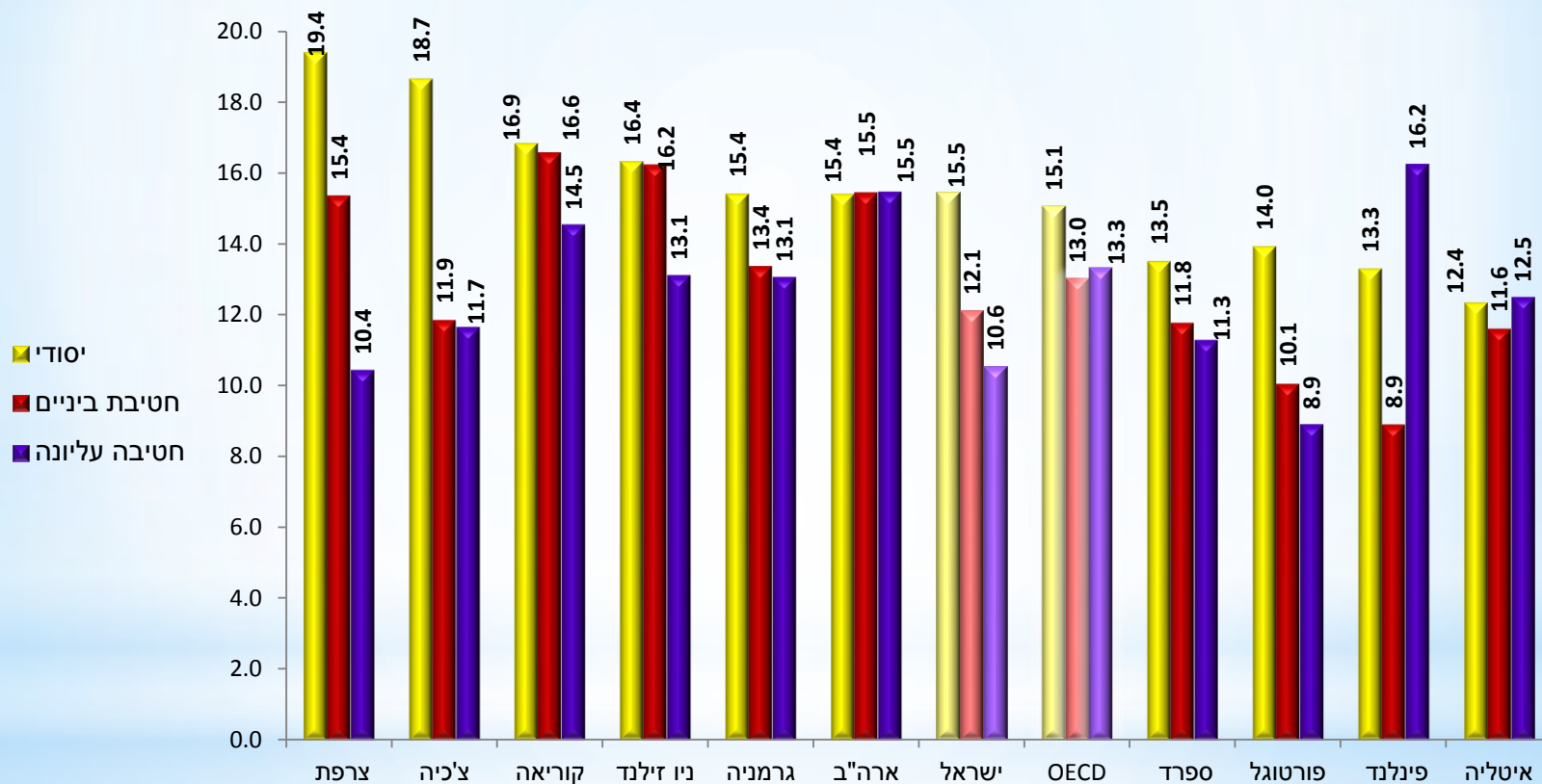
גידול במספר שעות הנוכחות בבית הספר וההוראה של מורים בחינוך היסודי

משנת 2008 חלה עלייה בשעות העבודה של המורים, בעיקר כתוצאה מרפורמת "אופק חדש".

סך השינוי	2014	2008	יסודי
ישראל			
244	1,225	981	שעות נוכחות
107	838	731	שעות הוראה
OECD			
-	1,178	1,178	שעות נוכחות
-10	776	786	שעות הוראה

מספר תלמידים למשרת מורה בכל שלבי החינוך (2014)

בחינוך היסודי ובחט"ב יחס התלמידים למורים בישראל דומה ליחס ב OECD והוא נמוך יותר בחטיבה העליונה. מספר שעות לימוד גדול יותר בישראל לצד מספר שעות הוראה נמוך יותר מוביל ליחס מורים לתלמידים נמוך באופן יחסי בישראל.

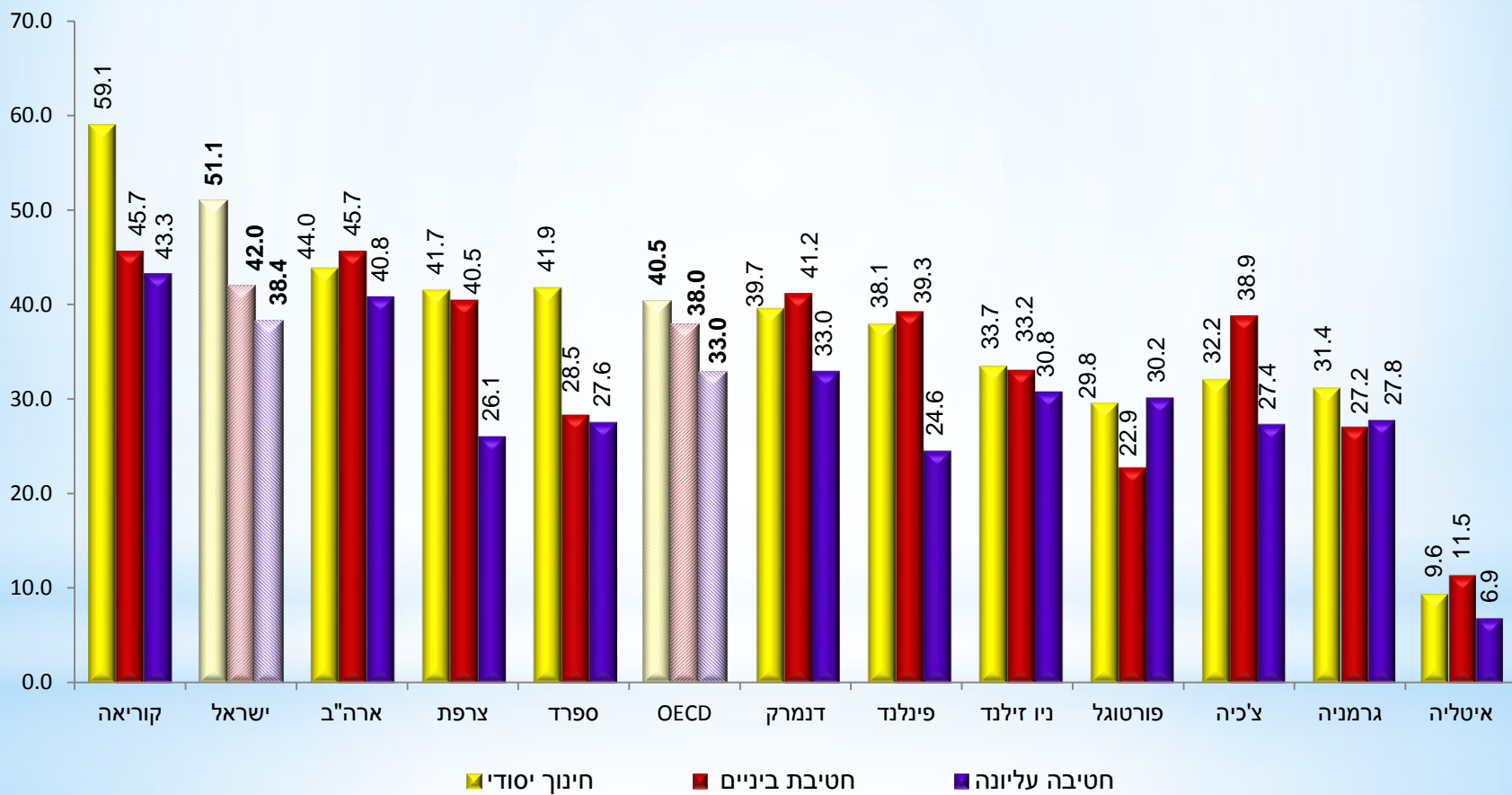
מורים צעירים יותר בישראל

* המורים בישראל צעירים יותר מאשר אלה שב-OECD בממוצע.
בחינוך היסודי בישראל, 51% מהמורים הם עד גיל 39 לעומת כ- 41%
בממוצע ה-OECD.

* גיל המורים בישראל, כמו גם ב-OECD, עולה בשלבי החינוך הגבוהים
יותר. בחטיבה העליונה כ- 62% מכוח ההוראה בישראל הינו מעל גיל 39,
לעומת 49% בחינוך היסודי.

שיעור המורים עד גיל 39 בכל שלבי החינוך (2014)

זוח ההוראה בישראל בנוי ברובו ממורות

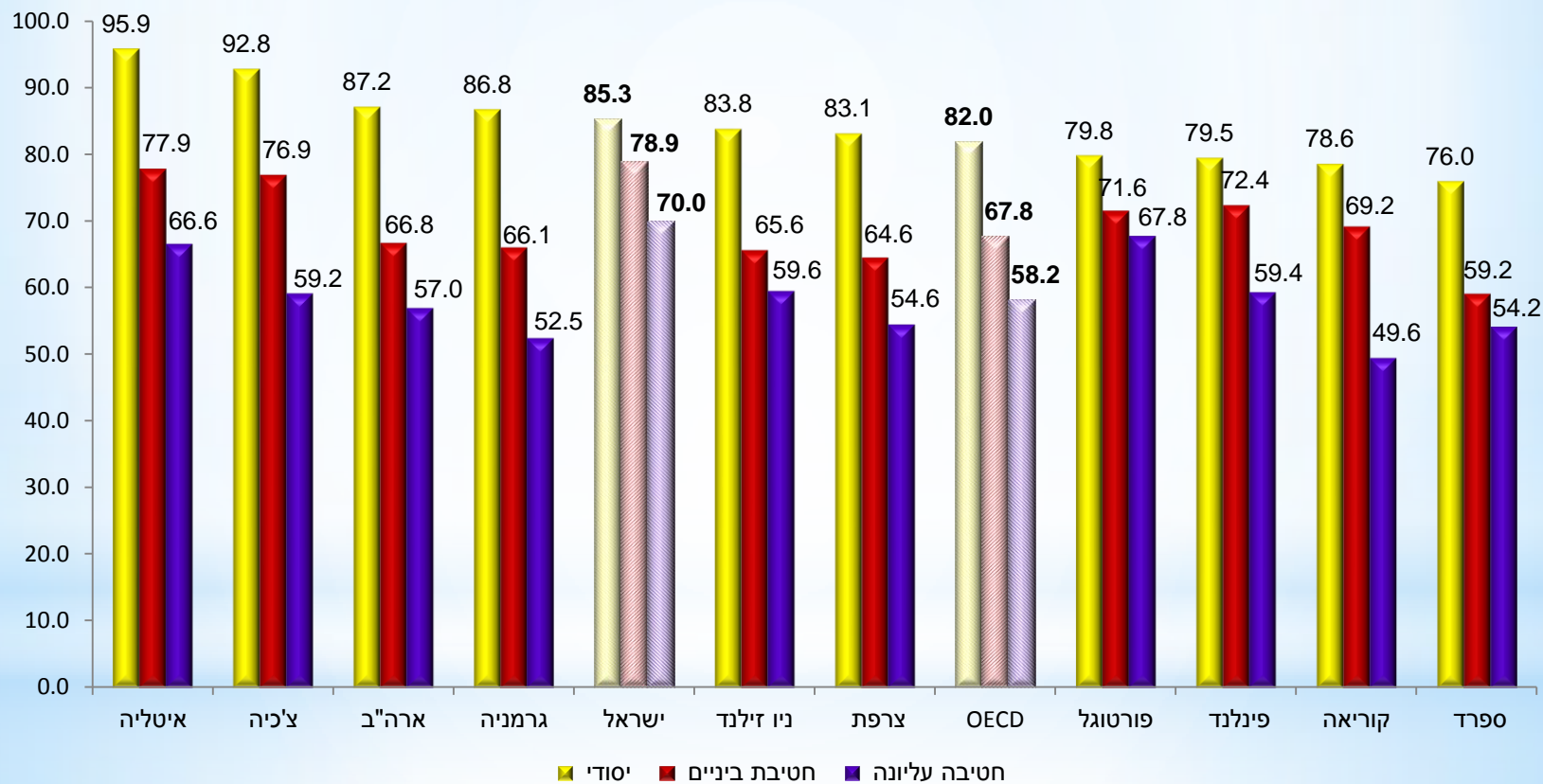
* אחוז המורות בישראל הינו גבוה משמעותית בכל שלבי החינוך. עובדה זו נכונה למרבית מדינות ה-OECD. ההפרש בין ישראל ל-OECD גדול יותר בחט"ע: 70% נשים בישראל לעומת 58% במוצע ה-OECD.

* אחוז המורים הגברים הולך וגדל בשלבי החינוך הגבוהים יותר, קרי בחטיבה העליונה. בקדם-יסודי שיעור הגברים הוא 0.6%, כ- 15% ביסודי ועד לכ-30% בחט"ע. מגמה זו קיימת כמעט בכל המדינות וביפן כ-70% מהמורים בחט"ע הינם גברים.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור המורות בכל שלבי החינוך (2014)

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

עבודת ניהול והוראה אצל מנהלי בתי ספר בחטיבת-ביניים ב-2013

על-פי סקר TALIS - שיעור המשתתפים בפעילות מקרב המשיבים בין המנהלים

משרה מלאה		משרה חלקית		סה"כ	מדינה
אין חובה ללמד	חובה ללמד	אין חובה ללמד	חובה ללמד		
24.6	74.6	0.8	0.0	100.0	ישראל
66.0	33.3			100.0	OECD
95.8	4.2	-	-	100.0	איטליה
93.4	3.5	3.1	0.0	100.0	ארה"ב
67.2	32.8	0.0	0.0	100.0	דנמרק
78.4	21.6	0.0	0.0	100.0	ניו זילנד
8.0	71.1	1.6	19.3	100.0	ספרד
87.0	10.4	0.8	1.8	100.0	פורטוגל
25.2	71.1	1.6	2.1	100.0	פינלנד
-	97.6	-	2.4	100.0	צ'כיה
84.6	15.4	0.0	0.0	100.0	צרפת
98.4	1.6	0.0	0.0	100.0	קוריאה

- בישראל, כ-99% של המנהלים בחט"ב עובדים במשרה מלאה, אחוז דומה לזה של ה-OECD.
- בישראל כשלושה רבעים של המנהלים חייבים ללמד בכיתה ורק שליש במוצע ה-OECD.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

פעילות מנהלי בתי הספר בחטיבת-ביניים ב-2013

על-פי סקר TALIS - שיעור המשתתפים בפעילות מקרב המשיבים בין המנהלים

מדינה	נקיטת פעולה להגברת תחושת האחראיות של המורים על תוצאות תלמידיהם	צפייה בהוראה בכיתה	עזרה לפתירת בעיות משמעת בכיתה	פתירת בעיות במערכת השעות הבית-ספרית	הספקת מידע להורים על ביצועי בית-הספר והתלמיד	שיתוף פעולה עם מנהלי בתי ספר אחרים
ישראל	81.8	47.6	81.1	57.4	66.5	37.5
OECD	71.4	40.5	62.1	39.8	61.5	59.7
איטליה	71.0	33.7	83.6	49.7	72.3	51.4
ארה"ב	87.0	78.5	79.3	31.5	72.6	52.6
דנמרק	45.5	17.1	56.0	39.9	28.0	58.3
ניו זילנד	81.6	42.2	39.2	10.8	77.0	56.1
ספרד	69.3	29.5	82.9	52.5	83.1	45.0
פורטוגל	74.5	5.2	70.0	66.8	84.0	57.0
פינלנד	44.0	10.7	70.2	75.5	24.6	82.4
צ'כיה	72.6	51.7	69.9	20.3	54.7	37.2
צרפת	64.2	7.7	67.5	64.7	41.9	72.3
קוריאה	80.5	69.4	78.3	47.7	76.6	74.1

EAG 2016, Table D6.3, p.462

פרופיל מנהלי בתי-הספר והמורים בחטיבת-ביניים ב-2013

על בסיס תשובות בסקר TALIS בקרב מנהלי בתי ספר

מדינה	מקצוע	אחוז עד גיל 39	אחוז מעל גיל 50	גיל ממוצע	אחוז נשים
ישראל	מנהל	12.0	42.5	48.9	52.6
	מורה	41.3	28.1	43.3	79.2
OECD	מנהל	6.4	65.2	52.2	45.1
	מורה	38.1	33.7	44.2	67.6

- בישראל וב-OECD מנהלי בתי-ספר בחט"ב בממוצע מבוגרים יותר מהמורים אבל בישראל הפרש הגילאים קטן יותר.
- בישראל וב-OECD אחוז הגברים גבוה יותר אצל המנהלים בהשוואה למורים.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

השכלה

אוכלוסייית ישראל מהמשכילות בעולם

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור בעלי השכלה גבוהה בגילאי 25-64 (2015, 2005)

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

אוכלוסיית ישראל מהמשכילות בעולם

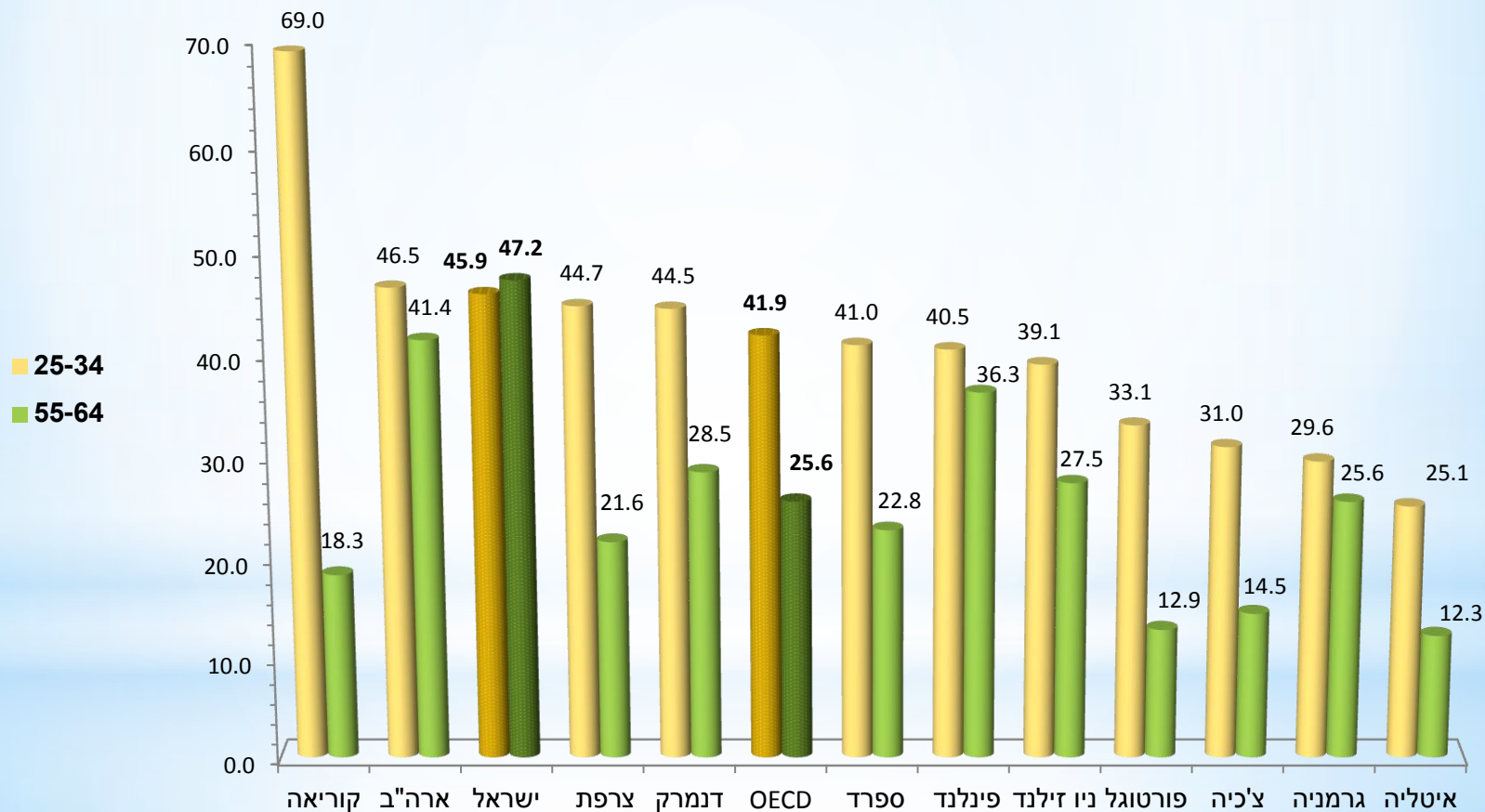
* אוכלוסיית ישראל הינה מהמשכילות ביותר בעולם. מקום שלישי בשיעור בעלי ההשכלה הגבוהה בקרב המדינות החברות ב-OECD לאחר קנדה ויפן. אחוז בעלי ההשכלה השלישנית בישראל גבוה ממוצע ה-OECD, 48.8% לעומת 34.6%, וגבוה מכל ארצות ההשוואה.

* במקביל, בישראל כ- 14.5% מהאוכלוסייה בגילאי 25-64, לא סיימו חטיבה עליונה, לעומת 22.9% בממוצע ה-OECD.

* למרות שקשה יותר להגדיל את שיעורי בעלי השכלה הגבוהה בקרב אוכלוסייה רווית השכלה, עדיין מצליחה מערכת החינוך בישראל להשיג גידול בשיעור בעלי השכלה שלישנית וצמצום גדול יותר בקרב האוכלוסייה הפחות משכילה.

שיעור בעלי השכלה שלישונית בתור קבוצות גיל (2015)

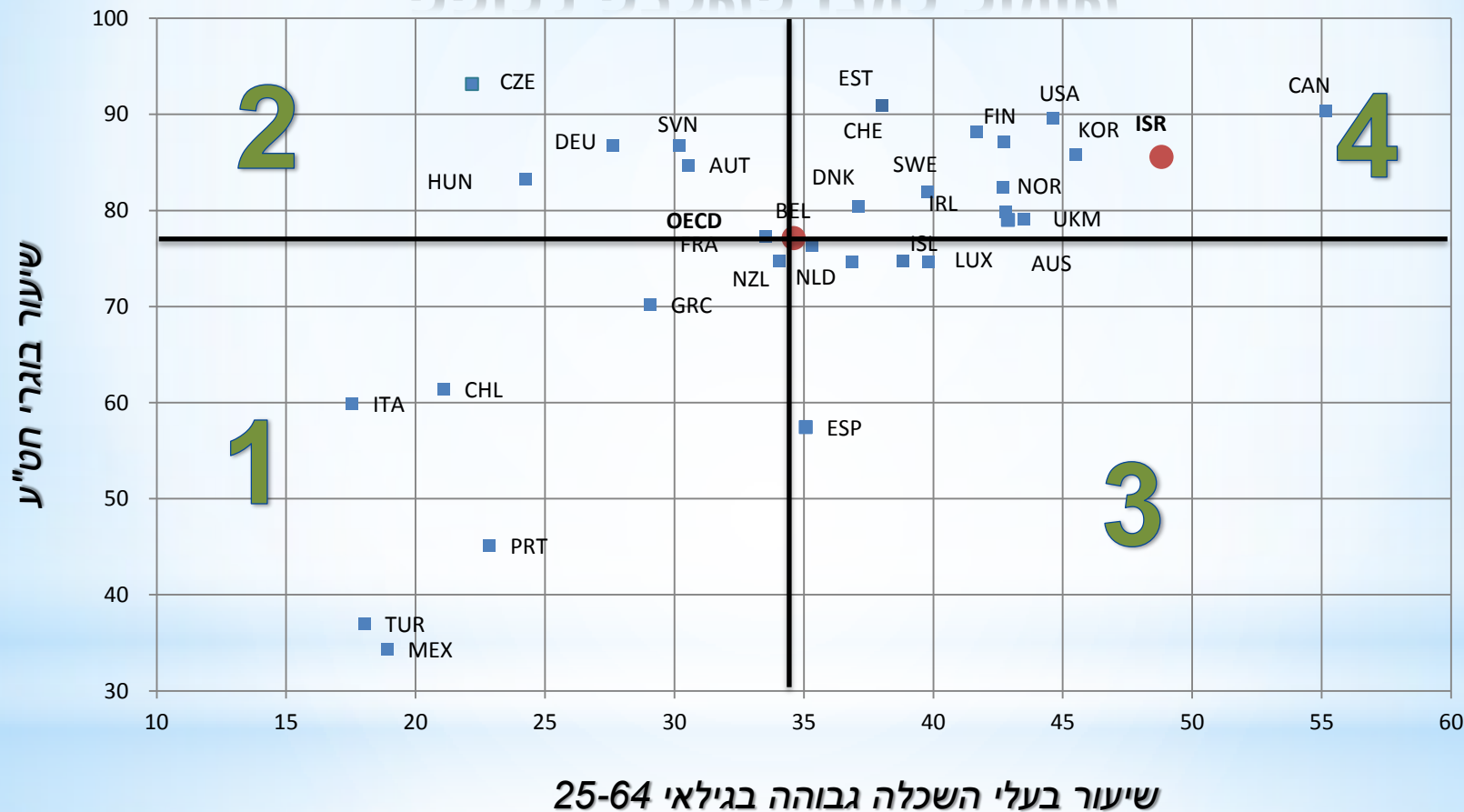
שיעור בעלי התארים בקבוצות הגיל הצעירות גדל

* משנת 2005 לשנת 2015 קיימת עלייה בשיעור בעלי השכלה שלישונית בגילאים הצעירים יותר (25-34), מ 43% ל 46% מסך קבוצת גיל זו. נתון זה מעיד כי אחוז בעלי ההשכלה הגבוהה ממשיך לגדול למרות הקטנת השפעת גל העלייה המשכילה מבריה"מ.

* ב-2015 שיעור בוגרי חטיבה עליונה הינו 86%. מתוך בוגרים אלה, 57% המשיכו להשכלה גבוהה ורכשו תואר. במדד זה ישראל מדורגת גבוה בקרב המדינות החברות בארגון ה-OECD כאשר רק קנדה וספרד מקדימות אותה.

שיעור בעלי השכלה גבוהה

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

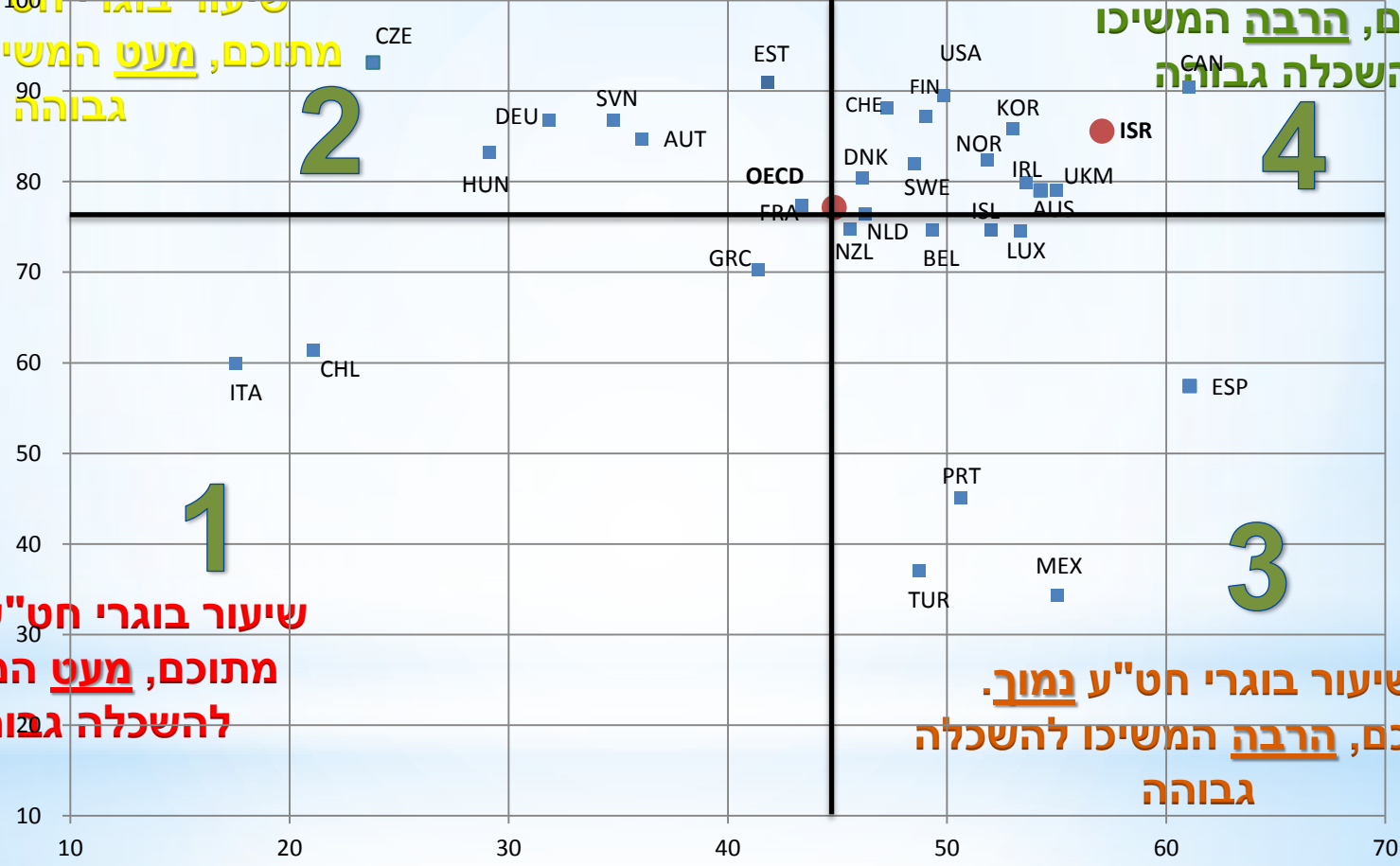
שיעור בעלי השכלה גבוהה בקרב בוגרי חט"ע

שיעור בוגרי חט"ע גבוה.

מתוכם, הרבה המשיכו להשכלה גבוהה

שיעור בוגרי חט"ע גבוה. מתוכם, מעט המשיכו להשכלה גבוהה

שיעור בוגרי חט"ע

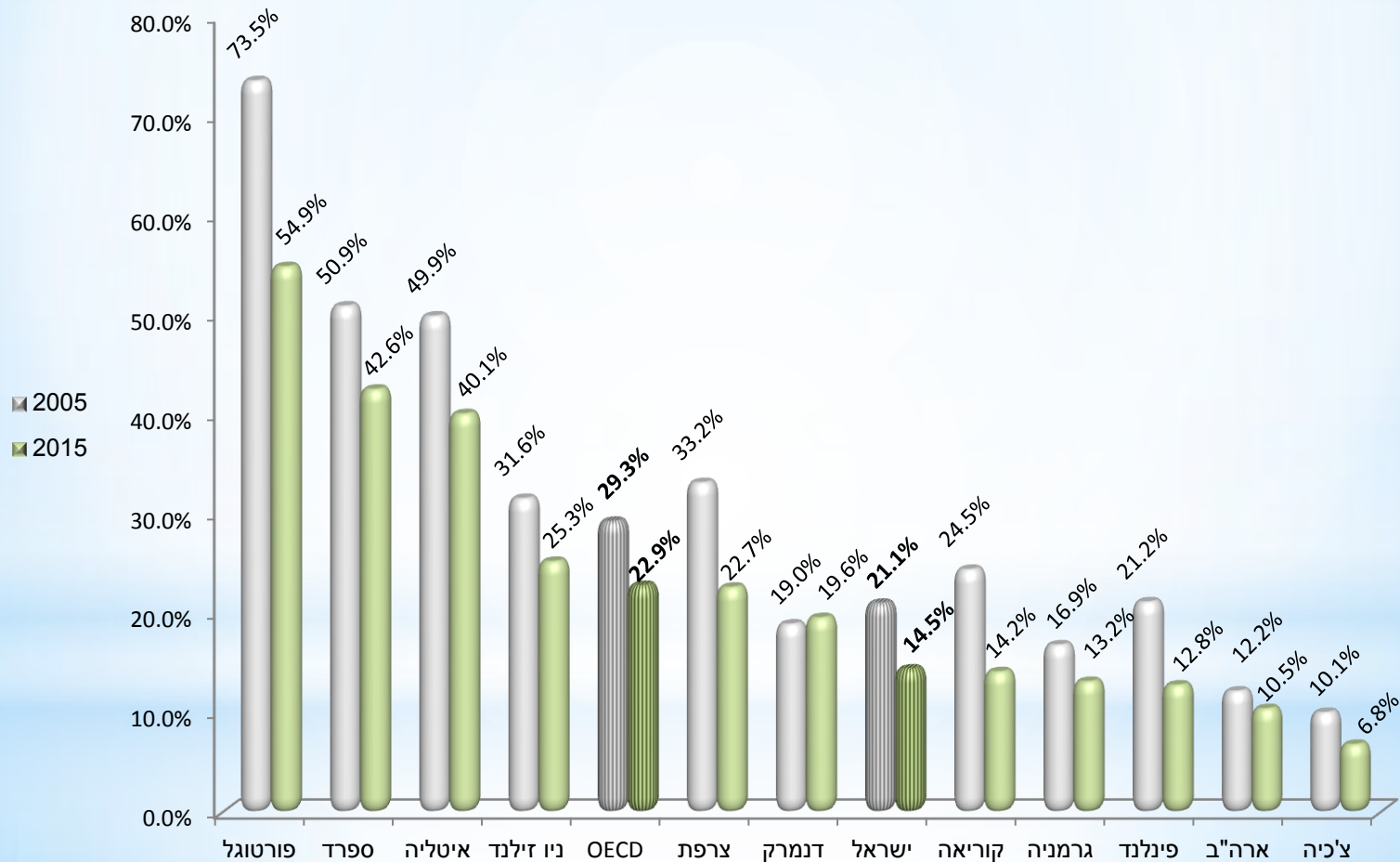
שיעור בוגרי חט"ע נמוך. מתוכם, מעט המשיכו להשכלה גבוהה

שיעור בוגרי חט"ע נמוך. מתוכם, הרבה המשיכו להשכלה גבוהה

שיעור בעלי השכלה גבוהה בקרב בוגרי חט"ע

שיעור בעלי השכלה נמוכה – ללא השכלה תיכונית בגילאי 25-64 (2005, 2015)

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור בעלי השכלה נמוכה בישראל קטן.

בישראל שיעור האוכלוסייה ללא השכלה תיכונית בגילאי 25-64 ירד מ 21.1% ב-2005, ל 14.5% בשנת 2015. לשם השוואה שיעור בעלי ההשכלה ב-OECD שלא סיימו חטיבה עליונה לשנת 2015 עומד על כ-22.9% במוצע.

*

הקטנת שיעור ללא השכלה תיכונית בישראל הינו רב משקל. לשם השוואה, בספרד שיעור בעלי ההשכלה הנמוכה גבוה מאשר ישראל כמעט פי 3 וירד באותן שנים בשיעור דומה, מ 51% ל 43% בלבד.

*

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

פוצאה לאומית

בישראל אחוז ההוצאה לחינוך מהתמ"ג גבוה
מממוצע ה-OECD שעומד על 4.3% לעומת
3.8% בשלבי החינוך היסודי,
על-יסודי ועל-תיכוני.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

סר ההוצאה על חינוך בשלבי החינוך השונים באחוז מהתמ"ג, 2013

מדינות	יסודי, על-יסודי ועל תיכוני	כל שלבי החינוך
ניו זילנד	4.7%	6.5%
דנמרק	4.6%	6.4%
ארה"ב	3.5%	6.2%
פורטוגל	4.7%	6.1%
ישראל	4.3%	5.9%
קוריאה	3.6%	5.9%
פינלנד	3.9%	5.7%
צרפת	3.8%	5.3%
OECD	3.8%	5.2%
גרמניה	3.1%	4.3%
ספרד	3.0%	4.3%
צ'כיה	2.7%	4.0%
איטליה	3.0%	4.0%

הוצאה לתלמיד במונחי PPP לפי שלב חינוך (2013)

מדינה	חינוך יסודי ועד השכלה שלישונית
ישראל	7,840
OECD	10,493
יחס ההוצאה לתלמיד בישראל לעומת ממוצע ה-OECD	75%
איטליה	9,238
ארה"ב	15,720
גרמניה	11,545
דנמרק	12,294
ניו זילנד	10,045
ספרד	8,755
פורטוגל	9,218
פינלנד	11,221
צ'כיה	7,493
צרפת	10,907
קוריאה	8,658

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

הוצאה לתלמיד מושפעת משכר מורים נמוך ומספר תלמידים גבוה

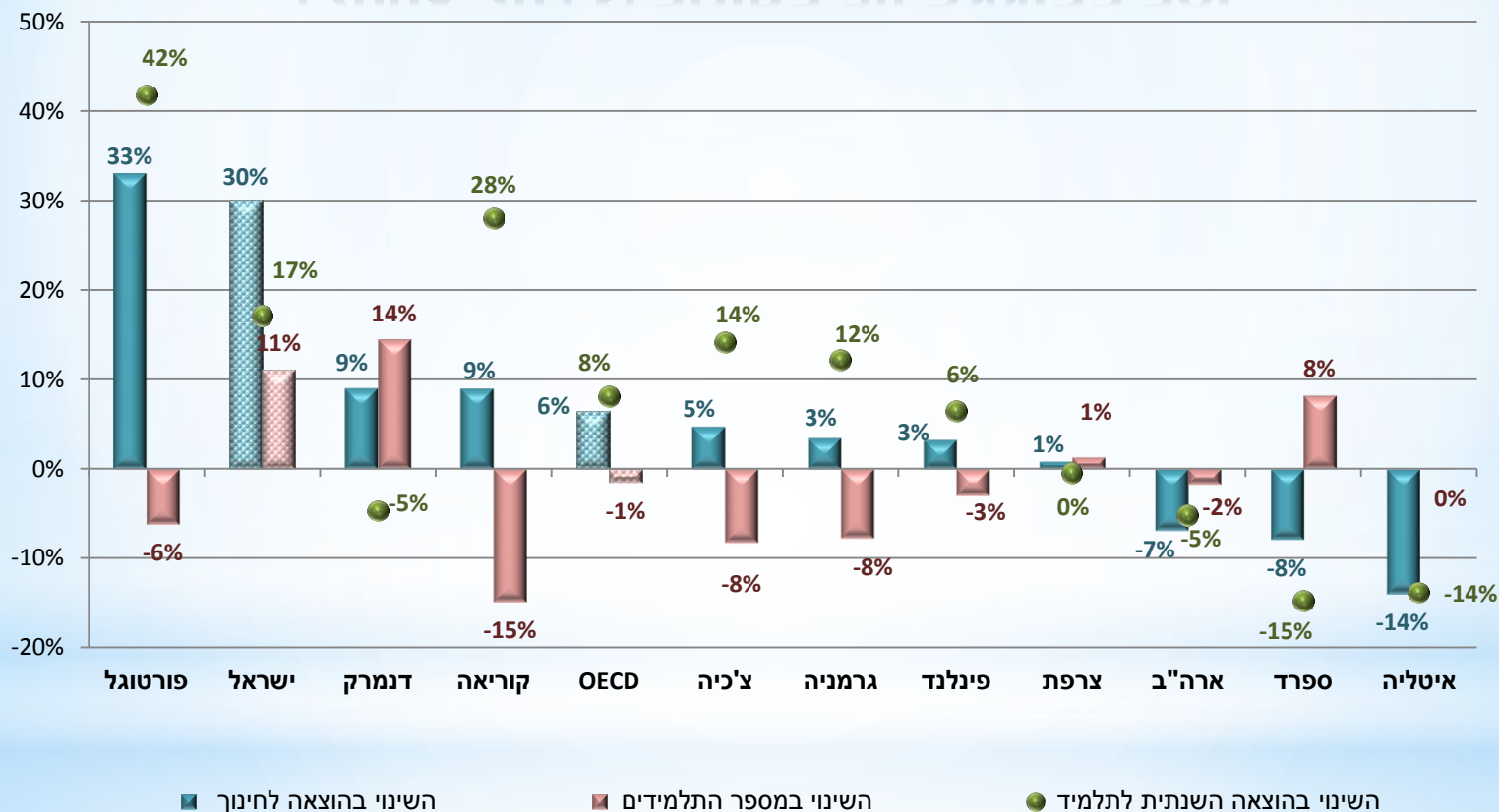
* הסיבות העיקריות להוצאה פר תלמיד נמוכה בישראל: שכר המורים נמוך ביחס לממוצע ה-OECD ומספר תלמידים הגבוה בישראל (ומכאן, מספר התלמידים הגבוה בכתה) משפיעים על הוצאה קטנה לתלמיד.

* ההוצאה הדולרית בממוצע לתלמיד בישראל נמוכה ממוצע ה-OECD בכל שלבי החינוך.

* בפרסום ה-EAG2016 מדווח על סך ההוצאה הלאומית, הפרטית והציבורית על מוסדות חינוך. הגידול בהוצאה השנתית לתלמיד בישראל מסתכמת בין השנים 2008-2013, ב-30% לעומת ממוצע ה-OECD ב-6%.

הגידול בהוצאה השנתית לתלמיד, מספר התלמידים וסך ההוצאה על החינוך (2008-2013)

הנתונים מתייחסים לכול שלבי החינוך - חינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני לא שלישוני.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

השפעת מספר התלמידים על הגידול בהוצאה על חינוך לתלמיד* (2008-2013)

* בין השנים 2008-2013 ישראל דורגה במקום השני בגידול במספר התלמידים אחרי דנמרק, ובמקום השלישי אחרי פורטוגל וטורקיה עם שיעור הגידול הגבוה ביותר של ההוצאה לחינוך.

* הגדלת ההוצאה לחינוך התחלקה בין מספר גדול של תלמידים הנתרם מהריבוי הטבעי, מההגירה החיובית לישראל ומכוח האחזקה של תלמידים בבית הספר. כך ששיעור השינוי בהוצאה לתלמיד נשחק יחסית למדינות בעלות ריבוי טבעי שלילי.

* לדוגמא, סך הגידול בהוצאה השנתית לחינוך בין השנים 2008-2013 נמוך בקוריאה מאשר בישראל ועומד על סך של 9%, אך קיטון במספר התלמידים בקוריאה (-15%) לעומת גידול בישראל (+11%) מציג עלייה של 28% בהוצאה לתלמיד בקוריאה לעומת 17% בישראל.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

תודה רבה

PPP- הגדרה

PPP-Purchasing Power Parity, הוא מדד השוואתי המבטא את כוח הקניה של אותו סל מוצרים ושירותים במדינות השונות. המטרה הינה "לנטרל" את השפעת המטבעות המקומיים באמצעות מכנה משותף.

החל מ 2012 ה PPP בפרסומי ה EAG נמדד לפי כוח הקנייה של הצרכן המקומי (Private Consumption) בהשוואה לצרכן האמריקאי (מדינת הבסיס להשוואה). PPP ב 2014 שווה ערך לכ- 4.572 ₪.

PPP מתואם לפי GDP לשנת 2013, משמש לחישוב ההוצאה הלאומית ושווה ערך לכ- 3.924 ש"ח

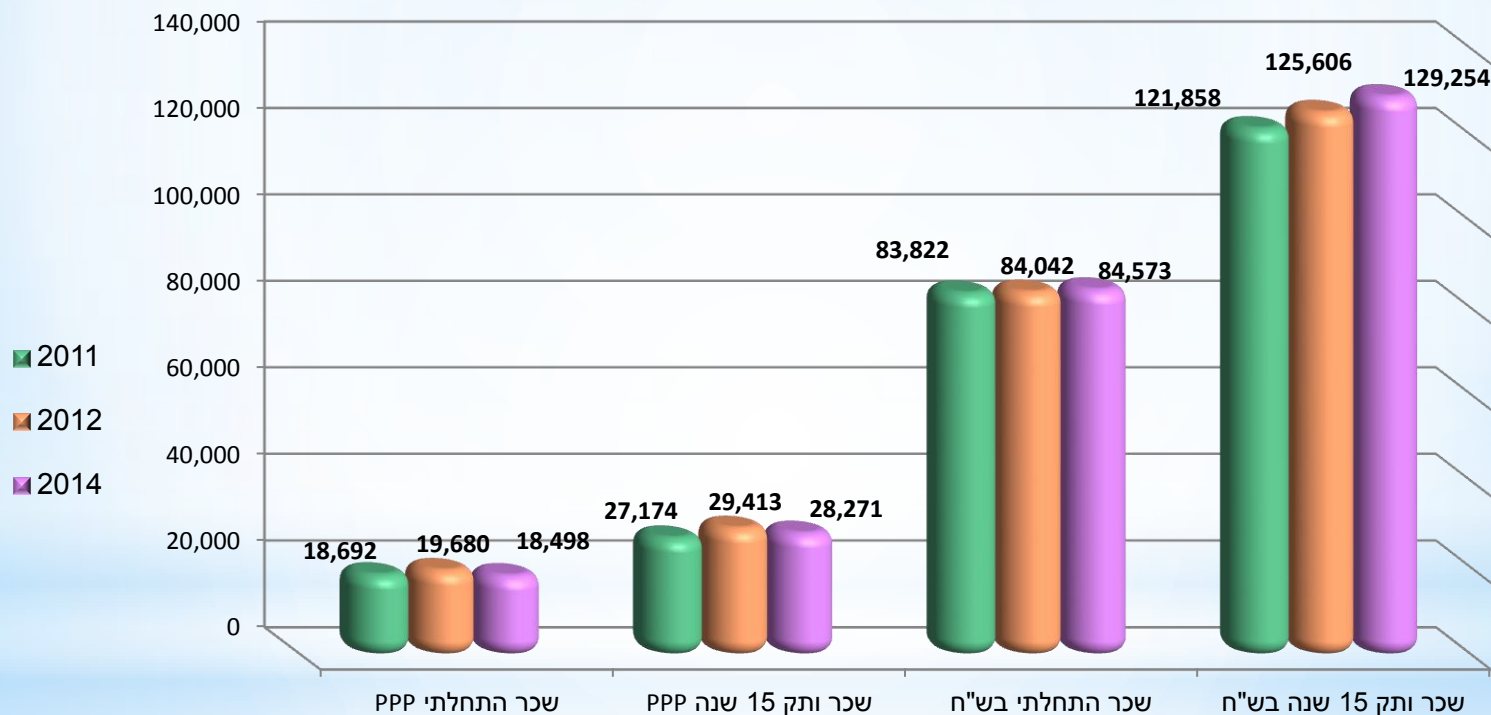

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

שכר מורים ביסודי בישראל במונחי כוח קנייה PPP ובש"ח הבשורה מינימלית B.A

EAG 2016, Table D3.1b, web, Table X2.4b p.483
 EAG 2014, Table D3.1, p.467, Table X2.4a/b p.551
 EAG 2013, Table D3.1, p.388, Table X2.3a/b p.421-4

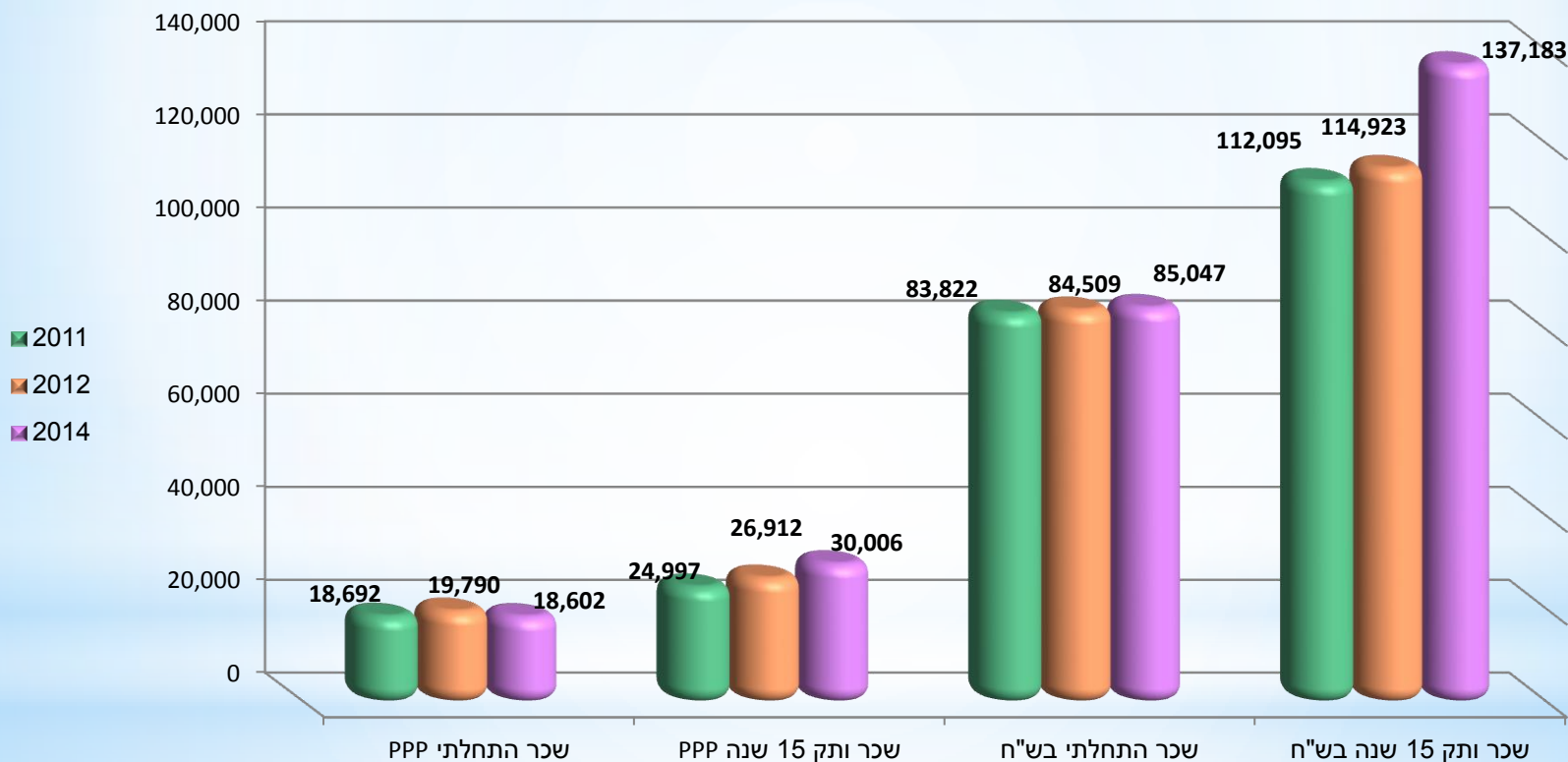

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

שכר מורים בחט"ב בישראל במונחי כוח קנייה PPP ובש"ח הבשורה מינימלית B.A

EAG 2016, Table D3.1b, web, Table X2.4b p.483
 EAG 2014, Table D3.1, p.468, Table X2.4a/b p.552
 EAG 2013, Table D3.1, p.388, Table X2.3a/b p.421-4

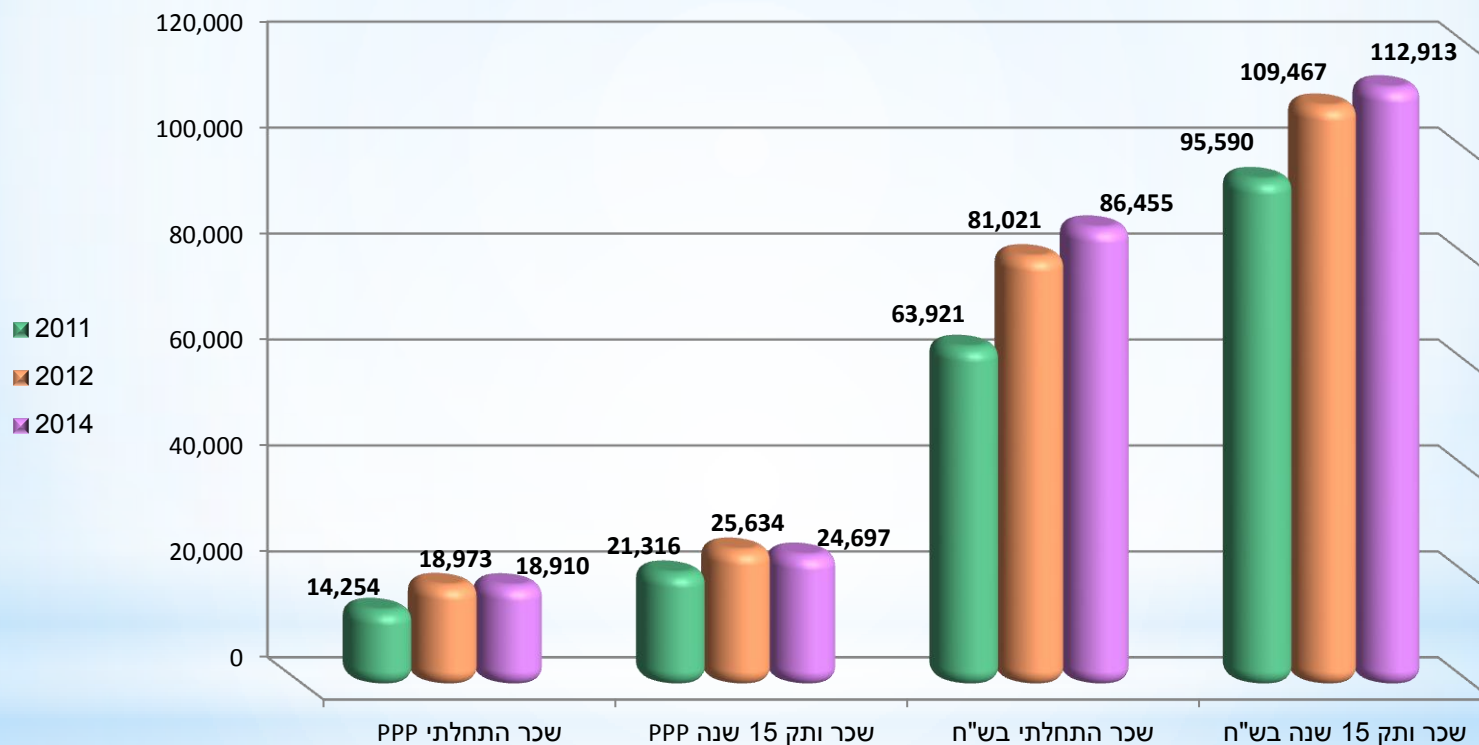

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

שכר מורים בחט"ע בישראל במונחי כוח קנייה PPP ובש"ח הבשורה מינימלית B.A

EAG 2016, Table D3.1b, web, Table X2.4b p.483
 EAG 2014, Table D3.1, p.468, Table X2.4a/b p.552
 EAG 2013, Table D3.1, p.388, Table X2.3a/b p.421-4

משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

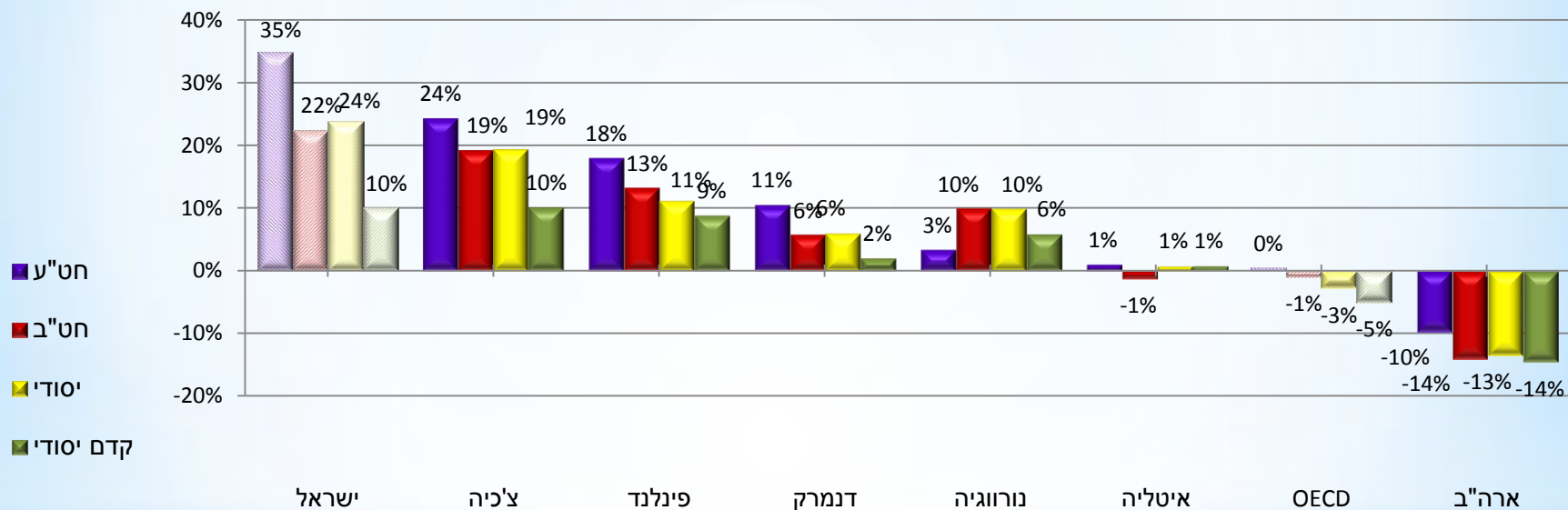

יחס ב-2014 בין ממוצע השכר בפועל של כלל המורים לבין השכר הסטטוטורי של מורה עם 15 שנות ותק והכשרה טיפיקאלית, במחירי PPP

שכר	קדם יסודי	יסודי	חט"ב	חט"ע	
שכר בפועל	34,421	35,029	37,908	33,529	ישראל
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	31,286	28,281	30,977	24,853	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	110%	124%	122%	135%	
שכר בפועל	37,274	41,476	43,961	46,575	OECD
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	39,245	42,675	44,407	46,379	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	95%	97%	99%	100%	
שכר בפועל	33,246	33,246	35,487	37,335	איטליה
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	32,995	32,995	35,951	36,958	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	101%	101%	99%	101%	
שכר בפועל	50,578	52,136	53,161	54,928	ארה"ב
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	59,111	60,266	61,918	60,884	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	86%	87%	86%	90%	
שכר בפועל	61,179	61,179	67,158	72,098	גרמניה
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	63,961	63,961	69,431	73,632	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	96%	96%	97%	98%	
שכר בפועל	46,823	55,635	56,319	64,443	דנמרק
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	45,898	52,481	53,226	58,317	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	102%	106%	106%	111%	
שכר בפועל	42,891	48,537	48,537	51,517	נורווגיה
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	40,520	44,136	44,136	49,842	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	106%	110%	110%	103%	
שכר בפועל	32,392	43,890	48,240	54,266	פינלנד
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	29,771	39,456	42,613	45,999	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	109%	111%	113%	118%	
שכר בפועל	18,877	21,887	21,838	22,773	צ'כיה
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	17,146	18,324	18,324	18,324	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	110%	119%	119%	124%	
שכר בפועל	37,089	36,600	43,002	47,317	צרפת
שכר סטטוטורי 15 שנות ותק	34,149	34,149	36,814	37,103	
היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה	109%	107%	117%	128%	

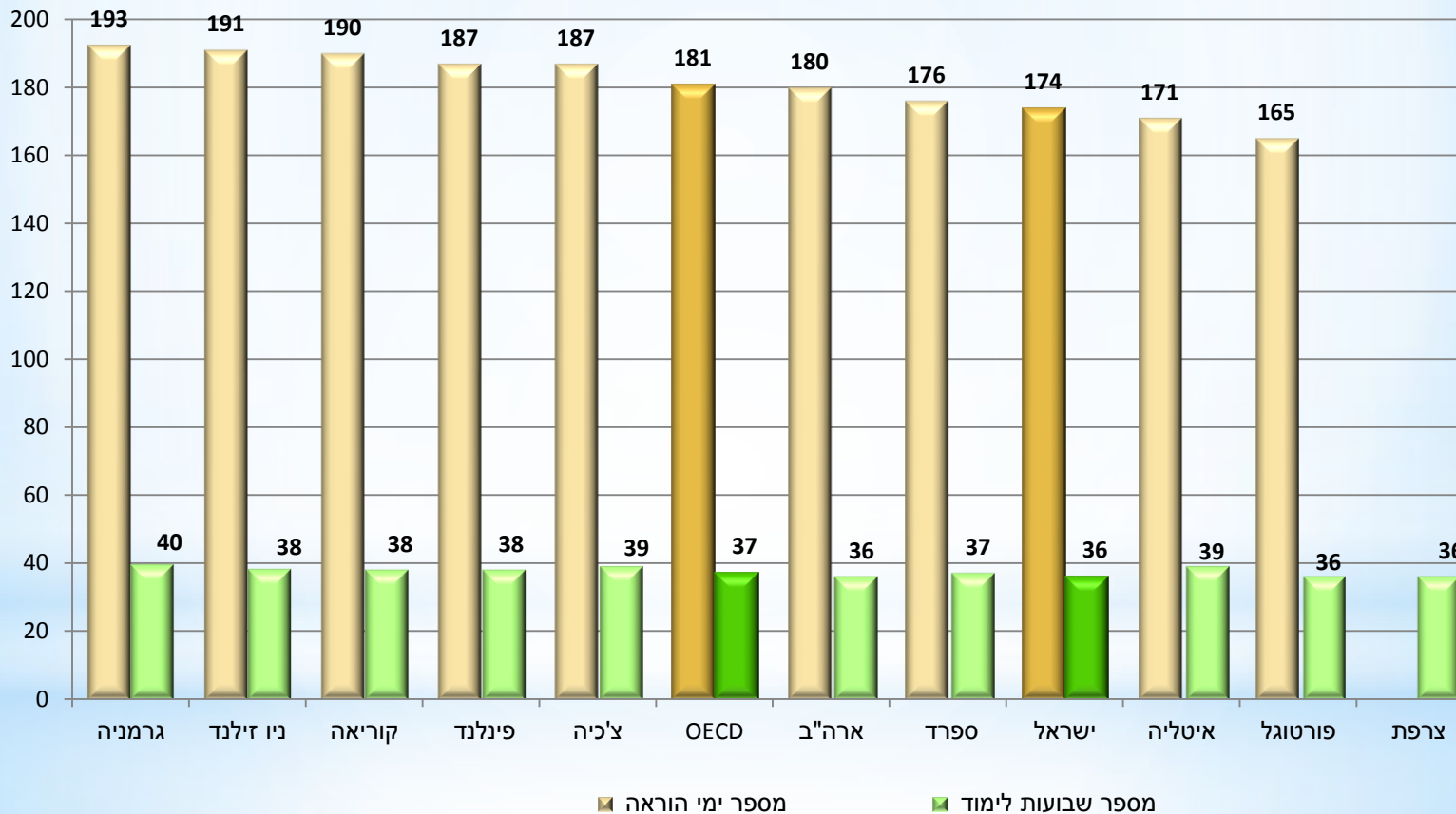
ההפרש ב-2014 בין ממוצע השכר בפועל לבין השכר הסטטוטורי של מורה עם 15 שנות ותק והכשרה טיפיקאלית במחירי PPP

- בישראל שכר המורה בפועל גדול משכר הסטטוטורי עבור מורה עם 15 שנות ותק.
- הטווח נע בין 10% בחינוך הקדם יסודי לבין 35% בחטיבה העליונה.
- השוני בין שני חישובי השכר נובע ממרכיבי שכר שאינם כלולים בחישוב הסטטוטורי בהתאם להגדרות* אך קיימים כחלק מהשכר בפועל במדינות האחרות.

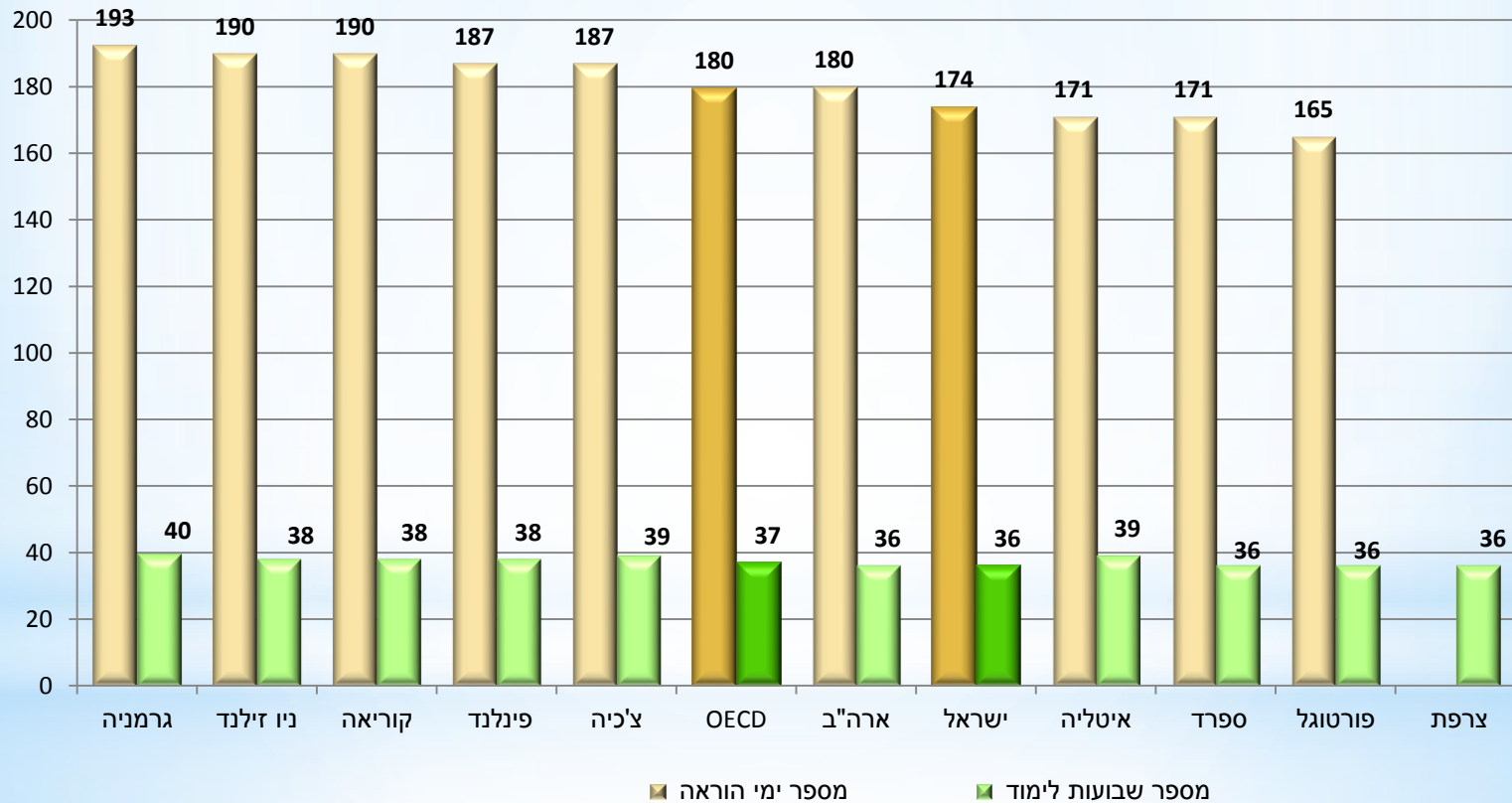

שבועות ימי הוראה בממוצע למורה בחט"ב (2014)

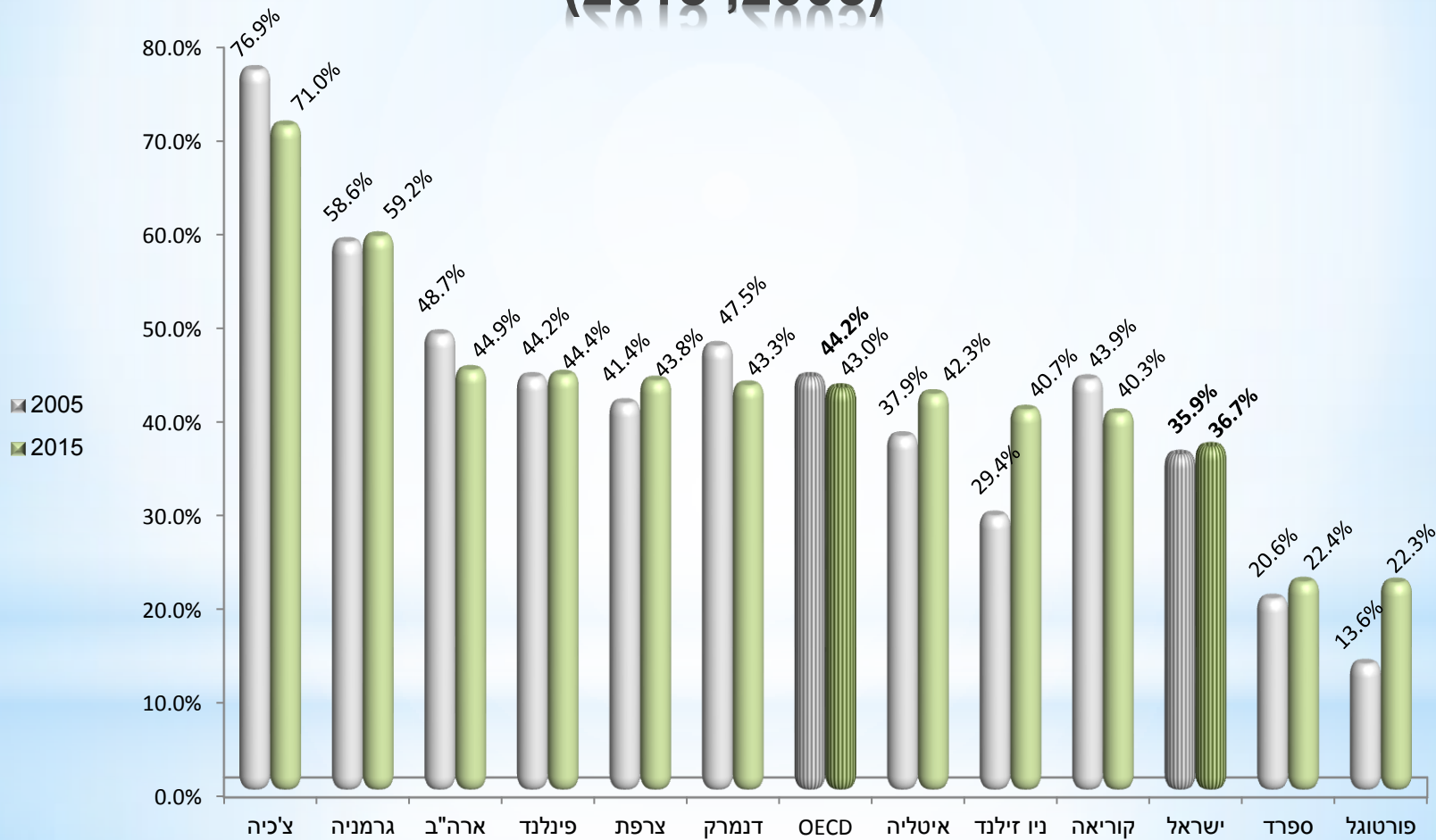

שבועות וימי הוראה בממוצע למורה בחט"ע (2014)

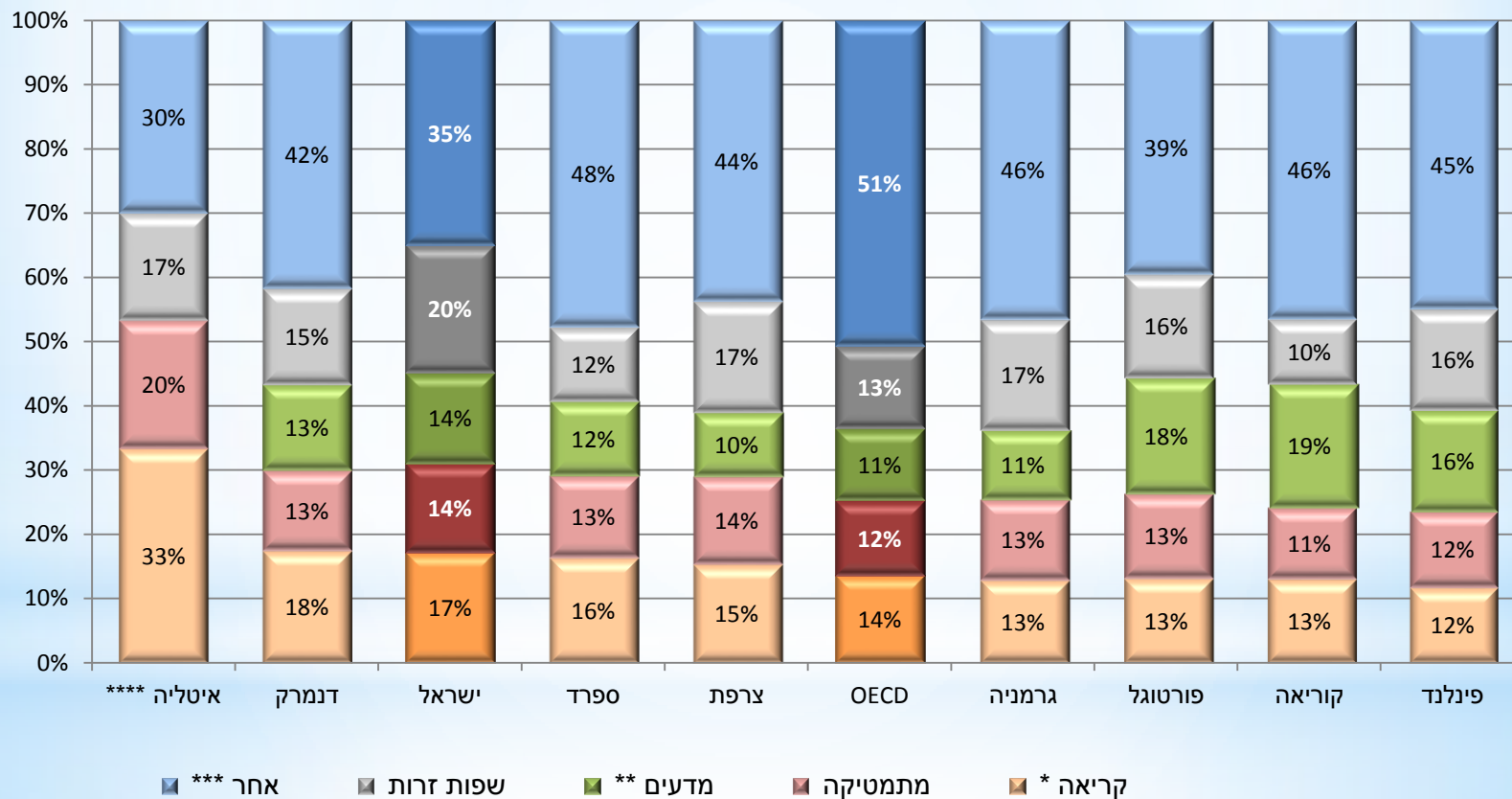

שיעור בעלי השכלה - חטיבה עליונה/ על תיכוני בגילאי 25-64 (2015, 2005)

התפלגות שעות לימוד בחטיבת הביניים לפי נושא אחוזים מכלל שעות חובה (2016)

* קריאה כולל גם כתיבה וספרות

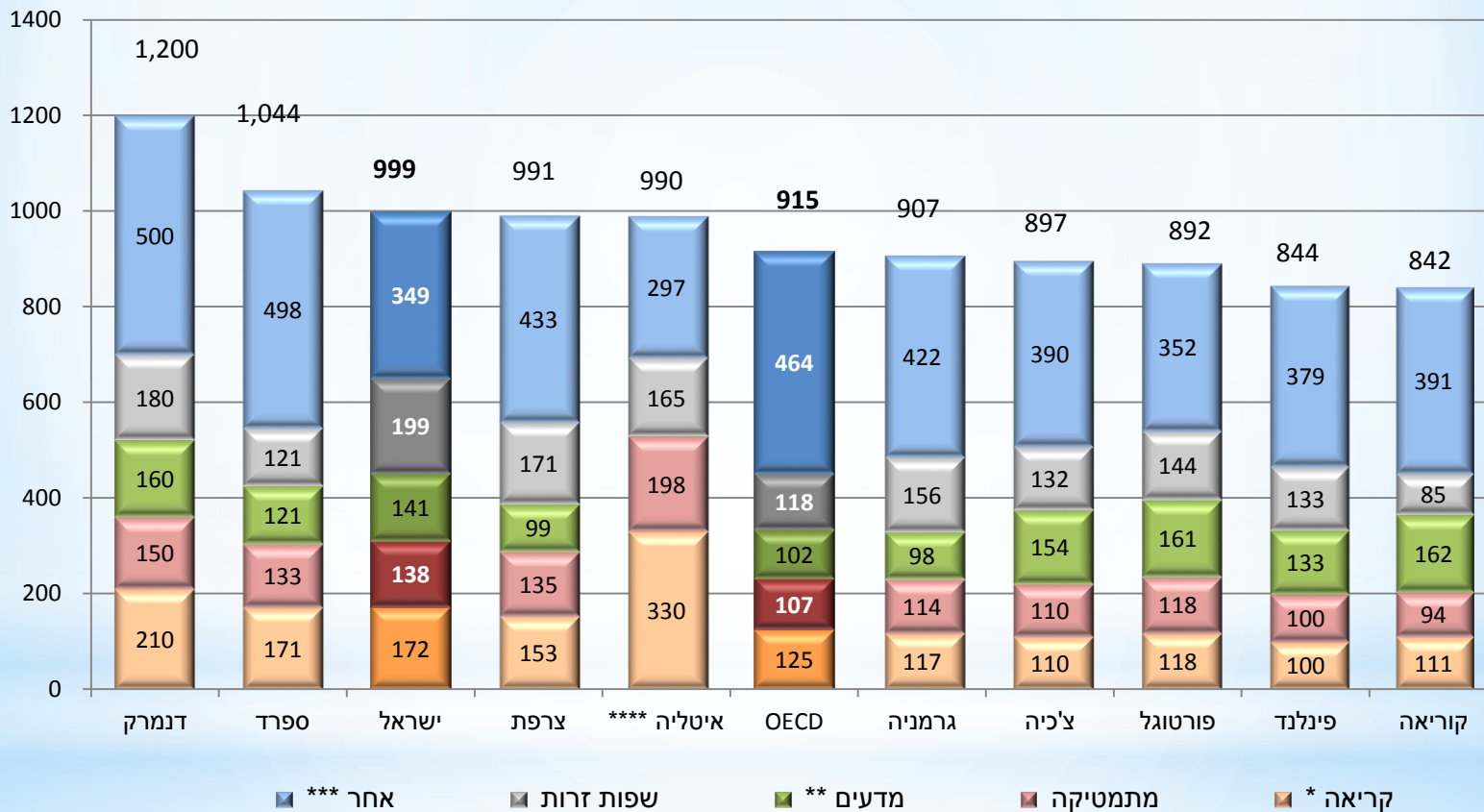
** מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי

*** אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג"ג, היסטוריה, מולדת, חברה.

**** באיטליה, שעות הלימוד במדעים כלולות בקטגוריית 'מתמטיקה'.

שעות לימוד לפי נושא - חטיבת ביניים (2016)

* קריאה כולל גם כתיבה וספרות
 ** מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי
 *** אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג'ג, היסטוריה, מולדת, חברה.
 **** באיטליה, שעות הלימוד במדעים כלולות בקטגוריית 'מתמטיקה'.